

Plenaire 30

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

14 maart 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	1
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de recente campagne voor de versterking van een unitair België en de uitvoering van het communautaire luik van het Vlaams regeerakkoord	
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid en tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de recente stellingname van Waals minister-president Elio Di Rupo over tweetalige scholen en een institutionele status quo	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over veiligheid en welzijn op school	8
ACTUELE VRAAG van mevrouw Greet Van Linter tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gezondheidsrisico's voor kinderen bij het gebruik van gsm-toestellen	
ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gezondheidsrisico's voor kinderen bij het gebruik van gsm-toestellen	9
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het Vlaams derogatieverzoek voor bemestingsnormen bij de Europese Commissie en de communicatie hierover	12
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de snelheidsbeperking op verschillende autosnelwegen wegens de luchtvervuiling door fijn stof	15
ACTUELE VRAAG van de heer Paul Wille tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over economische problemen door toepassing van Vlarebo	18
ACTUELE VRAAG van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de krachtlijnen van het nieuwe sociale huurbesluit en het nieuwe financieringssysteem voor sociale huurwoningen	19
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen' – 890 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 6 Bespreking	22

VERSLAG over het verzoekschrift over huurders van een sociale woning die een inkomen hebben dat hoger ligt dan het toegelaten bedrag – 1110 (2006-2007) – Nr. 1 Verslag	23
VERSLAG over het verzoekschrift over het verhogen van de inkomensgrenzen voor kandidaat-huurders van een sociale woning – 1111 (2006-2007) – Nr. 1 Verslag	24
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen' – 890 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 6 Stemming over het amendement Hoofdelijke stemming	24 24
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de op 1 maart 2007 door de heer Eloi Glorieux in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de minister inzake militair-wetenschappelijk onderzoek – 1126 (2006-2007) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	24
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Pieter Huybrechts en Roland Van Gothem tot besluit van de op 1 maart 2007 door de heer Eloi Glorieux in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de minister inzake militair-wetenschappelijk onderzoek – 1122 (2006-2007) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	26
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	26
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	29
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	29

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Thieu Boutsen, Gerda Van Steenberge: gezondheidsredenen;

Jaak Gabriels, Elke Roex: buitenslands;

Jos Stassen: ambtsverplichtingen.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 60/19*)

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de Vlaams Belang-fractie zijn

in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting mevrouw Hilde De Lobel als vast lid vervangen door de heer Erik Tack en de heer Erik Tack als plaatsvervangend lid door mevrouw Hilde De Lobel,

in de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen de heer Erik Tack als vast lid vervangen door mevrouw Hilde De Lobel en mevrouw Hilde De Lobel als plaatsvervangend lid door de heer Erik Tack.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de recente campagne voor de versterking van een unitair België en de uitvoering van het communautaire luik van het Vlaams regeerakkoord

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid en tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de recente stellingname van Waals minister-president Elio Di Rupo over tweetalige scholen en een institutionele status quo

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, u schertst altijd een beetje over onze wekelijkse ontmoeting. Het is niet wekelijks, maar twee- of driewekelijks, maar ik kan het ook niet helpen. Na de verkiezingen, als het parlement nog open is, zal het misschien elke week zijn, desnoods elke dag.

Mijnheer de minister-president, het pre-electurale communautaire debat is in een ander stadium getreden. Enkele weken geleden kregen we van Franstalige kant een aantal speldenprikken: “Als Vlaanderen eisen op tafel legt, dan stellen we de grenzen van Brussel in vraag.” Waals minister-president Di Rupo deed daar nog een schepje bovenop: “We willen dan Sint-Genesius-Rode ook bij Brussel, zodat we een corridor hebben. Het Minderhedenverdrag zal moeten worden goedgekeurd.”

Wie de politieke geschiedenis een beetje kent, weet dat die speldenprikken niet alleen symbolisch zijn, maar vanuit Franstalige kant het codewoord waren om aan Vlaanderen te zeggen: “Stop! Vraag niet te veel staats-hervorming, vraag niet te veel bevoegdheidsoverheveling, want anders leggen we dat op tafel.” Het is het codewoord om te evolueren naar het status quo.

Sinds een aantal weken zijn we dit stadium voorbij. We hebben de nepuitzending van de RTBF gehad over het uitroepen van de Vlaamse onafhankelijkheid. Ondertussen kregen we een Wiedergutmachungsuitzending om na te gaan wat de Vlamingen nu eigenlijk willen, en waarin alle clichés over de Vlamingen opnieuw over de media werden uitgestrooid. We kregen het voorstel van een aantal Vlaamse en Franstalige professoren, gesteund

door Franstalige partijen, om opnieuw een unitaire kieskring te maken. Sinds het ontstaan van dit land is er nooit een unitaire kieskring geweest.

Als klap op de vuurpijl lanceert de heer Di Rupo het voorstel om tweetalig onderwijs in te richten in Brussel en gemeenten langs de taalgrens. Hij noemt dat ‘une idée révolutionnaire’.

We zitten nu een stadium verder. Wat is de rode draad doorheen die voorstellen? Het gaat niet meer om een status-quo, maar om een neo-unitair offensief, waarbij de Franstalige media op het gaspedaal duwen, in hun kielzog gevolgd door de Franstalige partijen. Dit is een neo-unitair Belgisch offensief in het pre-electorale communautaire debat. Ik zie dat men daar aan Franstalige kant rustig mee bezig is, terwijl men aan Vlaamse kant ofwel zwijgt, ofwel die partiële voorstellen een beetje afschiet, maar er niet ten gronde op reageert.

De rode draad is duidelijk: de media en de politiek in Franstalig België hebben het offensief ingezet, niet om een status-quo te bereiken, maar om opnieuw een soort herfederalisering te bekomen van een aantal zaken, een neo-unitair offensief dus. Aan Vlaamse kant zie ik alleen heel veel stilzwijgen.

Mijnheer de minister, ik ben misschien een parlements-lid van de oude stempel, maar ik lees nog altijd regeerakkoorden. En ik vind dat men in het parlement niet aan de CD&V'er Leterme, maar aan de leider van de Vlaamse Regering mag vragen hoe het zit met het regeerakkoord. Het antwoord moet niet gegeven worden door sp.a, VLD, CD&V of de N-VA, want het antwoord staat in het regeerakkoord. Ik stel vast dat u niet geantwoord hebt of al die hoofdstukken uit het regeerakkoord nog wel van kracht zijn.

Het antwoord is heel eenvoudig. Ten opzichte van het neo-unitaire offensief dat nu bezig is, zou u, in uw hoedanigheid van minister-president van de Vlaamse Regering en namens alle regeringspartijen, moeten zeggen: “Ons antwoord is wat in het communautaire luik staat in de inleiding en in de hoofdstukken 14, 15 en 16 van het regeerakkoord. En ik garandeer u dat alle partijen daarvoor gaan, wat men aan de andere kant van de taalgrens ook zegt.” U hoeft dat niet tegenover mij te zeggen, maar tegenover het Vlaams Parlement.

U hebt wat dat betreft te lang gezweven. Ik vraag het u nog eens: hebben die bewuste hoofdstukken nog de status van een regeerakkoord, of was het om te lachen? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister,

collega's, er is langs Franstalige kant duidelijk een echte communautaire strategie aan de gang. Het is goed om na een week van heel wat polemiek in de media, ook in dit Vlaams Parlement eens een stand van zaken op te maken en te vragen wat de strategie is van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement ten aanzien hiervan.

De heer Di Rupo lanceert een ‘idée choc’. Dat is geen eenmalige strategie. Een paar weken geleden zei hij dat een aantal faciliteitengemeenten bij Brussel moesten worden gevoegd. Nu komt hij aanzetten met het idee van de tweetalige scholen langsheen de taalgrens. Hij kadert dat in een soort nieuwe belgitude: “la bonne entente”, “le dialogue”, “la connaissance de langue.” Ik las zelfs ergens: “Le bilinguisme, mon art de vivre.” Voor een partij die al twintig jaar aan de macht is, of voor de heer Happart, is dat een uitspraak die kan tellen. De heer Happart weigerde ooit Nederlands te spreken, maar zit twintig jaar later nog altijd het Waalse Parlement voor. “Le bilinguisme, mon art de vivre”, zegt de PS.

U zou daar lacherig kunnen over doen maar het is duidelijk dat hier een communautaire strategie achter zit. Daarbij wil men de Franse Gemeenschap nu ook op Vlaams territorium bevoegd maken om initiatieven te nemen op het vlak van de scholen. Die tweetaligheid heeft als doel om aan zijn publieke opinie duidelijk te maken dat hij een goede Belg is en dat hij de drang van Vlaanderen naar meer autonomie wil counteren via een soort van nieuwe ‘belgitude’, gebaseerd op tweetaligheid. Dat is een nieuwe evolutie. Twee jaar geleden zou daar geen sprake van geweest zijn. Het gaat hier om een duidelijke radicalisering, om het opnieuw in vraag stellen van de taalgrens en van de grenzen van Brussel. Het is de bedoeling dat de Franse Gemeenschap opnieuw actief kan worden in Vlaanderen. We hebben het een paar maanden geleden nog gehad over de faciliteiten, maar dit is geen facilitéit meer, dit is een schending van alles wat gedurende de laatste veertig jaar is gebeurd inzake taalwetgeving en Grondwet.

Een andere evolutie is de stellingname ten gronde. On n'est pas à Gand, on peut parler le français ici, monsieur Vandebroucke. We zijn in het Vlaams Parlement, we kunnen nu Nederlands spreken. Het gaat hier om een duidelijke strategie die door Di Rupo maar ook vanuit de RTBF wordt gevoed. De bedoeling is om het oogmerk van Vlaanderen, met name de regionalisering van de arbeidsmarkt en de gezondheidszorg die gebaseerd is op de resolutie van het Vlaams Parlement, in de ogen van de Waalse publieke opinie verdacht te maken en het draagvlak daarvoor weg te nemen. Vlaanderen daarentegen is van mening dat die regionalisering de beste manier is om beide regio's naar zelfredzaamheid te leiden en om hun welvaart en werkgelegenheid te bevorderen.

Minister Vandenbroucke, u hebt heel duidelijke taal gesproken, ook over die tweetalige scholen. Mij lijkt het heel belangrijk dat dit in het parlement wordt herhaald. Ik heb het dan niet alleen over het communautaire aspect maar ook over het feit dat tweetalig onderwijs in Brussel en de Rand kan leiden tot sociale discriminatie en toestanden zoals we die hebben meegemaakt in het Heilig-Hartcollege in Ganshoren. Daarbij zou het Vlaams onderwijs zwaar kunnen worden gehypothekeerd, wat serieuze gevolgen kan hebben voor het onderwijs in Brussel en in de Rand.

Mijnheer de minister-president, wat de communautaire strategie betreft, probeert men de basisstelling van de Vlaamse Regering verdacht te maken. Men beschouwt het als een soort van egoïsme, als een terugplooiën op zichzelf, als een argumentatie die is gericht tegen de Waalse zieken en werklozen, terwijl Vlaanderen via een responsabilisering elkeen voor zijn verantwoordelijkheid wil stellen.

Wat is de strategie van de Vlaamse Regering daartegenover?

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Minister Vandenbroucke zal antwoorden op het onderwijsluik, niet alleen vanuit de communautaire maar ook vanuit de pedagogische invalshoek.

Ik kan bevestigen dat alle partijen die het Vlaams regeerakkoord hebben goedgekeurd, onverkort achter de uitvoering daarvan staan. Ik betreur het dat elke pre-electorale verklaring aan Franstalige kant onmiddellijk aanleiding geeft tot niet alleen een vraagstelling in het parlement, maar ook tot een soort reactie dat we niet in onze opzet zullen slagen – non possumus. We moeten zelfvertrouwen hebben en putten uit de vastberadenheid waarmee we naar toekomstige communautaire onderhandelingen gaan.

Ondertussen is in dit land een vaste overtuiging gegroeid dat, om de problemen ten gronde aan te pakken, in elk geval na 10 juni een betere verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden onvermijdelijk aan de orde is. Vandaag betwijfelt niemand dat het institutionele status quo, het immobilisme op het institutionele vlak, op het vlak van het goed bestuur en de goede bevoegdheidsverdeling zo ongeveer de slechtste dienst is die we kunnen bewijzen aan de bevolking en vooral ook aan het land. België heeft geen toekomst, tenzij men toelaat dat gemeenschappen en gewesten op basis van verschillende uitgangssituaties en verschillende visies maatwerk kunnen leveren in de beleidsaanpak van de moderne problemen, van de problemen van vandaag.

Ik betreur het bijzonder dat vandaag kringen en opinie-

makers vooral aan de overkant van de taalgrens proberen het debat te vervalsen op basis van foute veronderstellingen, op basis van foute gegevens. Men bewijst daarmee noch de democratie, noch het land of zijn bevolking een dienst.

Ik voeg er aan toe dat het institutionele status quo en het feit dat op een aantal domeinen alleen ongenueanceerd federaal beleid kan worden gevoerd, er onder meer toe heeft geleid dat de werkloosheidsgraad dubbel zo hoog is aan Franstalige kant en dat ook op een aantal andere domeinen de problemen huizenhoog worden. Die zaken moeten op een andere manier worden aangepakt, op basis van een betere bevoegdheidsverdeling. Dat is ook in het belang van de Franstalige landgenoten in dit land.

Mevrouw de voorzitter, ik zal afronden. Minister Vandenbroucke zal kunnen getuigen dat we net een onderhoud hebben gehad met de – Mexicaanse – secretaris-generaal van de OESO. Hij bevestigde wat we, op basis van gegevens, al lang weten in dit land. Soms is die waarheid moeilijk over te brengen bij een bepaald deel van de publieke opinie. Zaken zoals ‘een homogene Belgische economie’ bestaan niet meer. Secretaris-generaal Gurría voegde er aan toe dat, zonder maatwerk, de verschillen tussen de verschillende delen in dit land in de toekomst alleen maar zullen toenemen, ten nadele van het Franstalige landsgedeelte. Dat is het laatste wat ik wil.

Het is ook in het voordeel van de Franstalige landgenoten dat er wordt gezorgd voor een betere bevoegdheidsverdeling. We mogen ons niet laten afleiden van onze vastberadenheid door die zoveelste verklaring aan de overkant van de taalgrens, louter om pre-electorale motieven. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat de heer Van Rompuy gelijk heeft om te vragen om hier in alle rust en kalmte nog even de puntjes op de i te zetten. Het voorstel van PS-voorzitter Di Rupo om samen meertalige scholen te organiseren aan de beide kanten van de taalgrens, is een vlieger die niet opgaat. Daar zijn zowel praktische als institutionele en inhoudelijke redenen voor te geven.

Het is natuurlijk een hopeloze zaak om met twee onderwijssystemen met een erg verschillend niveau van financiering, een verschillende aansturing, een verschillende inspectie, verschillende eindtermen samen scholen op te richten. Dat is hopeloos onpraktisch. Dat alleen zou moeten volstaan om te zeggen dat het geen goed idee is.

Belangrijker nog is het institutionele probleem. Vele jaren geleden hebben we besloten om de verantwoor-

delijkheid voor het onderwijs in dit land eenduidig in handen te geven van de Franse, Vlaamse en Duitstalige Gemeenschap. Voor ons onderwijsbeleid is dat alleszins een bijzonder goede zaak geweest. Vanuit die sterkte kan worden samengewerkt.

Voor minister Arena is het een beetje jammer dat PS-voorzitter Di Rupo dit voorstel vorige zaterdag heeft gelanceerd. Het toeval wil dat een paar dagen tevoren belangrijke kabinetsmedewerkers van minister Arena overleg aan het plegen waren met mijn kabinet over heel mooie programma's van uitwisseling: uitwisseling van leerkrachten, van leerlingen, van directies. Ik ben daar een groot voorstander van. Ik zal daar ook werk van blijven maken.

Ik vind het belangrijk dat onze leerlingen naar Wallonië of naar Franstalige scholen in Brussel kunnen gaan om te zien hoe het daar aan toe gaat en om hun kennis van het Frans bij te spijkeren. Het is belangrijk dat Franstalige leerkrachten naar ons hoger onderwijs kunnen komen om hun kennis van het Nederlands bij te spijkeren en omgekeerd. Dat moet wel gebeuren vanuit de eigen sterkte, vanuit de wil om samen te werken tussen twee onderwijsbestellen, die voor de rest zelfstandig worden bestuurd. Dat gaat ook heel gemakkelijk. Er is geen enkele reden waarom we plots samen zouden moeten besturen.

Ik ben vast van plan om met minister Arena op dat spoor door te gaan. Ik zou niet graag hebben dat het plotseling lanceren van deze nieuwe ideeën in de weg begint te staan van een gewone, goede, gezonde samenwerking tussen het Franstalig en het Nederlandstalig onderwijs. Ik hoop daar de komende weken verder vooruitgang in te boeken.

Het is natuurlijk ook inhoudelijk een heel ruim debat waard. Dat wil ik toch ook nog eens onderstrepen. Wij hebben jammer genoeg meer en meer te maken met kinderen die thuis geen Nederlands spreken, of zeer beperkt, of met kinderen die thuis geen Frans spreken, of zeer beperkt. Deze kinderen hebben recht op degelijk, goed gestructureerd en sterk onderwijs. Minister Arena en ikzelf zouden hetzelfde moeten zeggen aan alle ouders in heel België – voor mijn part mag er daar een beetje belgitude zijn. Ik vind dat minister Arena aan de ouders zou moeten zeggen: “Zeg aan uw kinderen dat als ze naar een Franstalige school gaan, dat ze vooral goed en snel dat Frans onder de knie moeten krijgen.” En vraag aan ouders die hun kind naar een Franstalige school sturen van zelf ook een inspanning te doen om dat Frans goed en snel onder de knie te krijgen. Dat is absoluut noodzakelijk voor succes in een Franstalige basisschool. Zoals ik zeg aan ouders in Brussel en in Vlaanderen: “Als je kiest voor Nederlandstalig onderwijs, moet je ook kiezen voor het Nederlands als taal van de klas, dan moet je jezelf en je kind daarin engageren.” Eigenlijk zouden wij samen hetzelfde moeten zeg-

gen. Ik zou verwelkomen dat minister Arena zou zeggen dat ouders die in Brussel kiezen voor Franstalig onderwijs hun kind eerst naar een Franstalige kleuterklas moeten sturen. Zoals ik zeg: “Stuur, als je kiest voor het Nederlandstalig onderwijs, je kind eerst naar een Nederlandstalige kleuterklas.” We zouden samen moeten zeggen dat als een kind de taal van de klas niet goed beheerst, het tot mislukken gedoemd is. Dat is essentieel, onderwijskundig én sociaal. Ik vind dus dat het initiatief van de heer Di Rupo dit gezonde en interessante debat totaal doorkruist. In deze zin is het ook een weinig interessant initiatief geweest, denk ik.

Willen wij per definitie geen meertalig onderwijs? Dat hoort u mij niet zeggen. Maar ik wil dat om te beginnen wel zelf organiseren vanuit het Vlaamse onderwijs. En ten tweede: ik wil niet over één nacht ijs gaan. Wij zullen binnenkort een oproep doen tot een tiental scholen in Vlaanderen om een beperkt deel, 10 tot 15 procent, van het curriculum in een andere taal te geven. Wij willen eens kijken hoe dat loopt. In heel Europa zegt men dat dat bijzonder interessant is. Laat ons eens onderzoeken wat dat geeft. Het gaat om een tiental scholen, niet in Brussel en niet in de Rand rond Brussel – want daar zit je al met een zeer groot probleem met betrekking tot de positie van het Nederlands, ook in de school. Het gaat om scholen elders in Vlaanderen. Laat ons ervoor zorgen dat leerlingen dan ook kunnen kiezen of ze een traject volgen met een zaakvak in een andere taal. We gaan eisen dat leerlingen die dit spoor volgen in de scholen die meedoen aan dit experiment en die dus een traject volgen dat voor een deel in een andere taal verloopt, het Nederlands goed onder de knie hebben. We willen niet dat leerlingen daardoor hun Nederlands verwaarlozen. We zullen dat goed omkaderen.

Wij zijn dus niet per definitie tegen experimenten met meertalig onderwijs. We zullen die experimenten zelf organiseren en in de hand houden, en we zullen er ook voor zorgen dat ze onderwijskundig en sociaal goed verlopen. Ik ben als de dood voor een situatie waarbij ondoordacht kiezen voor meertalig onderwijs ertoe zou leiden dat kinderen uiteindelijk ‘zerotalig’ zijn. Dat is het grootste onrecht dat een overheid een kind kan aandoen. In die zin begrijp ik eerlijk gezegd het pleidooi van de heer Di Rupo niet. Hij zou toch moeten inzitten met sociale rechtvaardigheid en met de taak van de overheid ten aanzien van het kind.

Wij moeten ons daar niet méér over opwinden dan nodig. Ik denk dat dit een ideetje was zonder veel gevolgen. Ik hoop dat dit niet in de weg loopt van initiatieven die ik wil nemen met minister Arena om samen te werken rond de uitwisseling van leerkrachten, directies, leerlingen enzovoort. Dat moeten we absoluut doen. Ik hoop dat dit ook niet in de weg loopt van de correcte opbouw van een aantal experimenten die wij

hoe dan ook al hebben gepland rond een beperkte vorm van meertalig onderwijs in Vlaanderen, maar niet in de Rand en niet in Brussel. En ik hoop dat wij dat experiment op zijn sociale en onderwijskundige verdienste kunnen beoordelen.

Dat is volgens mij de correcte inzet van het debat. Ik geloof eigenlijk dat de verklaringen van de heer Di Rupo een episode waren die snel zal vergeten zijn.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben het niet eens met het laatste wat u hebt gezegd. Ik ben het grotendeels eens met uw uiteenzetting, maar er lopen al experimenten, zij het niet in Brussel en niet rond de taalgrens. U zegt dat dit een ideeetje is dat snel zal verdwijnen. Dat was nu net niet het punt van mijn vraag ten aanzien van de minister-president. Dit kadert in een aantal initiatieven waarin we de rode draad niet mogen verliezen.

Mijnheer de minister-president, het is altijd hetzelfde. U zegt steeds: "Alle Vlaamse regeringspartijen staan nog altijd achter het regeerakkoord." Excuseer me, maar ik geloof dat niet meer. Ik kan dat ook bewijzen. Ik heb de heer Vande Lanotte met de heer Di Rupo zien zitten in de studio van TerZake en hij had het alleen over het tewerkstellingsbeleid. Hij heeft de vorige weken al gezegd dat de federalisering van het gezondheids- en gezinsbeleid niet meer hoeft omdat er bijna geen transfers meer zijn. Kortom, van de vijf resoluties die het minimumprogramma van uw regeerakkoord uitmaken, stel ik al maanden vast dat uw regeringspartijen ze negeren of er bepaalde dingen uitnemen en andere niet. Het vormt geen coherent geheel meer.

Als daarover vragen worden gesteld, dan moet u ophouden met te zeggen dat de regeringspartijen nog achter dat luik staan. Uit alle mogelijke verklaringen blijkt dat dit manifest niet het geval is. U moet u richten tot de media en tot de heer Di Rupo om te zeggen: "Beste Elio, immobilisme leidt tot..." waarbij u dan heel uw discours zoals we het kennen, uit de doeken kunt doen. Wij vragen u hier om te antwoorden op vragen van parlementsleden. U bent hier niet door Elio Di Rupo gevraagd, maar door het parlement, om te antwoorden op vragen. U moet zich er niet van afmaken door te zeggen dat iedereen achter het regeerakkoord staat, dat u niet ingaat op verklaringen die zijn afgelegd en dat immobilisme slecht is voor de Belgische staat. Dit is geen forum om u tot de media en de andere kant van het land te richten. Dit is een medium waar u wordt gevraagd om te antwoorden op vragen van parlementsleden, maar u doet dat manifest al weken niet. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mijnheer de minister-president, het zou tenminste eerlijk zijn als u zegt dat er rond dit luik van het regeerakkoord geen meerderheid meer is. U hebt dat ook moeten toegeven bij de crisis met betrekking tot Brussel-Halle-

Vilvoorde. U hebt toen ook moeten zeggen dat u daarover geen meerderheid meer had. U hebt met betrekking tot dit communautaire luik ook geen meerderheid meer; doe niet alsof het omgekeerde waar is. U hebt de mond altijd vol van 'respect' en dat is een belangrijk begrip. Respect ten opzichte van het parlement enerzijds en respect vanwege uw coalitiepartners tegenover uw regeerakkoord anderzijds zijn ook belangrijk. Als u zelfs het respect van uw coalitiepartners tegenover uw eigen communautair luik van uw regeerakkoord niet kunt garanderen, dan moet u aan de Vlaamse samenleving ook geen respect tegenover elkaar vragen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, ik ben, in tegenstelling tot de heer van Hauthem, echt blij omdat twee ministers de taal hebben gesproken die alle Vlamingen verwachten. *(Opmerkingen van mevrouw Morel)*

Mevrouw Morel, als het ging over tweetalig onderwijs in de Rand rond Brussel, heeft minister Vandenbroucke gezegd dat het niet kan om communautaire redenen, maar ook dat er een inhoudelijk aspect aan verbonden is. Dat vind ik heel belangrijk. Het gaat niet louter om een taaldiscussie, maar het gaat erover dat het opvoedingsproject van scholen in Brussel en de Rand in gevaar zou komen indien we het onderwijs zouden organiseren op een manier zoals de heer Di Rupo voorstaat. Het antwoord van de minister verheugt me. Onze fractie verwacht van het onderwijs dat het iedereen gelijke kansen biedt. De dames Berx en Helsen hebben dat ook al in andere dossiers gezegd. Het is erg belangrijk dat de Vlaamse Regering een duidelijke strategie heeft voor kinderen van buitenlandse origine met een andere moedertaal.

Ik ben ook blij met het antwoord van de minister-president om inhoudelijke redenen. In de toekomst gaat het niet over de vraag of men al dan niet separatist is. Het separatisme is een doelstelling die eerbiedwaardig is. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Ik heb er geen problemen mee dat u een separatist bent, mijnheer Van Hauthem. Wij echter willen een hervorming die ervoor zorgt dat de welvaarts- en tewerkstellingskansen van beide regio's verbeteren. De minister-president zegt dat wij tegen een institutionele status-quo zijn precies omdat we beide regio's hefbomen in handen willen geven op het vlak van werkgelegenheid, economie en gezondheid. Wij willen de welvaarts- en welzijnskansen van beide regio's maximaal garanderen via samenwerking en coöperatie.

Vorige week is die aanpak van samenwerking en coöperatie in Wallonië verdacht gemaakt. Toen is de indruk gewekt dat we egoïsten zijn. Toen is de indruk gewekt dat we geen hervormingen ten gronde willen en alleen

bezig zijn met profilering en dergelijke – terwijl precies dat laatste zich aan de andere kant van de taalgrens voordoet. De minister-president is zeer beslist: hij heeft namens de Vlaamse Regering gezegd dat de Vlaamse resoluties die we hier in 1999 hebben goedgekeurd, de grote inzet van de volgende communautaire dialoog worden. En verder moeten de Franstaligen goed beseffen dat dit geen eenmalige oprispingen van onze kant zijn.

Op dit ogenblik proberen ze ons te verdelen. De RTBF-uitzending in Gent van vorige week was bedoeld om dat te bereiken. We moesten er met negen aan deelnemen. Ze hadden gehoopt dat er meningsverschillen zouden naar voor komen, zodat de publieke opinie in Wallonië de indruk zou krijgen dat Vlaanderen verdeeld is. Ze zijn er niet in geslaagd. En hier toont de Vlaamse Regering duidelijk aan dat ze de weg die het Vlaams Parlement heeft uitgestippeld, zal volgen.

De dag na de verkiezingen zullen we mekaar daarover opnieuw spreken. *(Gelach bij Vlaams Belang)*

Dan zal blijken of de Vlaamse kiezer akkoord gaat met de methode die onze fractie en deze regering verdedigen. Dan zal blijken of de Vlaamse kiezer akkoord gaat met een hervorming ten gronde, die ten bate van iedereen is en geen hervorming om de hervorming. Die hervorming moet de toekomstkansen van Vlaanderen vrijwaren en Wallonië via zelfredzaamheid kansen op ontwikkeling geven. In die optiek ben ik erg blij met de antwoorden van beide regeringsleden. *(Applaus bij CD&V en N-VA)*

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil hier mijn waardering uitspreken voor het antwoord van beide regeringsleden. De minister-president had het over het relevante luik in het regeerakkoord, de minister over het territorialiteitsprincipe. Ik wil daaraan nog twee bedenkingen koppelen.

Ik vind het echt niet ernstig dat legitieme eisen die goed zijn voor alle gemeenschappen en gewesten in dit land, door Franstalig België met zotte tegenvoorstellen worden bestreden. Beide ministers waren op dat vlak erg duidelijk. Ik heb de indruk dat men een agenda wil tot stand brengen waarop legitieme eisen worden gepareerd met eisen die eigenlijk ongrondwettelijk zijn. Dat is mijn eerste punt.

Ten tweede: ook ik denk dat het communautaire luik van het Vlaamse Regeerakkoord volledig overeind kan en moet blijven. Ik wil wel alle Vlaamse politici die dat engagement zijn aangegaan, oproepen om hun woord gestand te doen. We ontvangen immers vaak signalen dat politici in andere assemblees uitspraken doen die niet in overeenstemming zijn met de verbintenissen die

hier zijn aangegaan. Dit is evenwel geen verwijt aan het adres van de Vlaamse Regering, integendeel.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik heb nog een kleine bijkomende vraag voor de minister van Onderwijs. Maar eerst wil ik nog dit zeggen. U weet dat we inzake het meertalige onderwijs voor een groot deel maar niet helemaal op dezelfde golflengte zitten. De Open Vld-fractie is van oordeel dat het ritme waarmee u hervormt, wat hoger zou mogen liggen. Tien scholen die bij wijze van experiment proeftuinen mogen organiseren, is niet slecht, maar voor ons mag het wat meer zijn.

In die zin zit in uw discours over ofwel het kennen van het Nederlands, wat wij ook zeer belangrijk vinden, ofwel de apocalyps van de 'zerotaligheid', een grote grijze zone. Maar dat is commissiewerk. We hebben die discussie al gehad en we zullen ze nog voortzetten.

Het manoeuvre van de heer Di Rupo is natuurlijk zeer doorzichtig. Het is de bedoeling om de Vlaamse politieke opinie en de politici in het bijzonder, in het defensief te duwen. Wij wijzen dus zijn piste over de herfederalisering van het onderwijs, volledig af.

U wenst de contacten met minister Arena zo goed mogelijk te onderhouden. Hoe concreet zijn die contacten nu in verband met uitwisseling van scholen, klassen en leerkrachten, in het belang van de versterking van de meertaligheid in Vlaanderen en in Wallonië? Native speakers kunnen daar heel sterk bij helpen. Zijn die contacten nog maar begonnen en kunt u er op dit moment niets over zeggen? Of is er al een agenda en zijn er zaken die op korte termijn in perspectief kunnen worden gesteld?

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik wil ook even tussenkomen over het onderwijs. Ik ben er inderdaad ook van overtuigd dat die twee onderwijssystemen niet meer op elkaar zijn afgestemd. Dat is zeker een vaststelling. Het is beter dat bestaande initiatieven volkomen worden uitgediept, zoals de uitwisselingsprojecten aan beide zijden van de taalgrens, Klavertje Drie. Er zijn de proeftuinen waar men een aantal reeds gegeven lessen opnieuw kan krijgen in de andere landstaal. De minister wil ook in een tiental scholen 10 tot 15 percent vakken in een experimentele fase aanbieden als proeftuin. Dat kan zeker onze instemming wegdragen.

Maar wij zijn geen voorstander van immersie-onderwijs zoals de heer Di Rupo dat voorstelt. Daar geloven we niet echt in, omdat het verwerven van meertaligheid het best gebeurt vanuit een heel goede

kennis van de moedertaal. We stellen daarbij vast dat heel wat van onze leerlingen een andere moedertaal hebben dan de onderwijstaal, het Nederlands. Daar moeten we inderdaad bijspijkeren. Ik steun de minister in zijn immense pogingen om in een schoolse en buitenschoolse context, het Nederlands breder en beter aan te bieden. We hebben er vorige week in de commissie voor Onderwijs uitvoerig over gedebatteerd. Samenwerken met de andere kant is niet gemakkelijk. Ik hoop dat de minister ook voor de Brusselse context met mevrouw Arena een aantal afspraken kan maken die broodnodig zijn, al was het maar om de leerplicht te laten naleven in Brussel. Ik denk dat we met die kleine zaken eerst moeten beginnen alvorens aan grote projecten te beginnen.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Gatz, ik denk dat het punt niet is: ofwel het Nederlands ofwel de zerotaligheid. Wat ik heb willen zeggen is dat het goed onder de knie krijgen van het Nederlands, een essentiële voorwaarde is, ook voor meertaligheid. Ik denk dat we het daarover eens kunnen zijn. Dat goed onder de knie krijgen van het Nederlands, doet me toch zeer zorgelijk kijken naar experimenten waarbij men anderstalige leerlingen zou onderdompelen in een tweetalenbad. Ik denk dat dat heel complex is, tenzij men te maken heeft met kinderen van redelijk goed opgeleide ouders of zeer gemotiveerde ouders of zeer getalenteerde kinderen. Maar ik denk dat zeer veel kinderen riskeren daarvan het slachtoffer te worden. Dat wil niet zeggen dat we vanuit een goede kennis van het Nederlands, niet moeten mikken op taalinitiatie in andere talen, snel komen met Frans, Engels en andere talen.

Ik denk dat u misschien een beetje onderschat hoe radicaal en ambitieus het talenbeleidsplan is. Ik zal aan de commissie voor Onderwijs de volledig overzicht van mijn talenactie overmaken. Dan zult u zien hoe breed die actie is. Het is in de lerarenopleiding ingrijpen, de basiscompetenties van leerkrachten herdefiniëren, van elke school een taalbeleid vragen, speciale instructies maken voor de inspectie, de eindtermen herbekijken en wetenschappelijk onderzoek doen.

Het is een zeer ambitieus verhaal dat we aan het opstarten zijn, maar ik zal het overzicht in detail bezorgen. Dat werd al eens gevraagd in de commissie, dus ik moet dat doen. Dan zult u zien hoe ambitieus en in zekere zin ook hoe radicaal het verhaal is.

Ik ben inderdaad nogal voorzichtig met het ritme waarmee we een onderdeel, de experimenten in meertalig onderwijs, ontplooiën. Mijnheer Gatz, u zou zeggen dat u daar sterk in gelooft en vragen om er fors mee vooruit te gaan, maar dat is een nuance voor één onderdeel en we mogen de rest niet onderschatten.

Mijnheer De Cock, de plannen met minister Arena zijn zeer concreet. Afgaand op het verslag dat ik heb gekregen

over het overleg tussen mijn adjunct-kabinetschef Onderwijs en de adjunct-kabinetschef van minister Arena, denk ik dat we normaal gezien in de maand mei een aantal initiatieven kunnen aankondigen. Dat zijn initiatieven op het vlak van uitwisseling, wat nog niet hetzelfde is als het regelen van de hele statutaire problematiek van tewerkstelling van leerkrachten over de grens. Daar worstelen we, eerlijk gezegd, nog mee.

We kunnen heel mooie dingen samen doen qua uitwisseling, op het niveau van scholen, leerkrachten en hoger onderwijs. Dat wil ik absoluut en daarom vind ik het een beetje jammer dat de heer Di Rupo nu plots met dat verhaal is gekomen, want we zijn bezig. Zijn onderwijsminister is – vanuit haar bevoegdheden – bezig, samen met mij – vanuit mijn bevoegdheden.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister-president, in feite moet de heer Van Rompuy hier de meubelen komen redden en moet hij een vraag stellen, waarna u de voorzet kunt binnen koppen. Dat is logisch en ik verwijt hem dat zelfs niet.

Mijnheer de minister-president, u kunt een regeerakkoord, met een lijst van punten waar men gezamenlijk voor gaat, op papier zetten en dat hier herhalen, maar in de buitenwereld moet u vaststellen dat uw coalitiepartners er heel anders over denken en er ook heel anders over spreken. Dat is een groot verschil. U zou dit verschil eens in ogenschouw moeten nemen. U blijft hier zeggen dat iedereen achter het regeerakkoord staat en dat ik moet ophouden met het stellen van vervelende vragen. Dat is uw manier van doen, maar daardoor boet u in aan geloofwaardigheid.

Ik heb één kritische noot gehoord. Mijnheer Van Dijk, u maakt zich niet onterecht ongerust over een en ander. U zegt dat het regeerakkoord is wat het is, want u hebt al meegemaakt dat een belangrijk deel niet wordt uitgevoerd en alles bij het oude blijft, want dat is het geval voor Brussel-Halle-Vilvoorde. U uit nu uw bezorgdheid over de toekomstige eensgezindheid over hoe Vlaanderen naar de verkiezingen gaat en wat de Vlaamse Regering nadien gaat doen.

Mijnheer de minister-president, gisteren hebt u in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting het debat over de transfers, naar aanleiding van de discussie over het validatierapport van de professoren, politiek begraven. We hebben u op het einde van het debat gevraagd wat u daar politiek mee gaat doen, maar daar hebt u in feite niet op geantwoord. U hebt de conclusies correct weergegeven, maar eigenlijke politieke conclusies hebt u daar niet aan verbonden.

Mevrouw de voorzitter, ik herinner me dat u bij uw aantreden een oproep hebt gelanceerd om de partijen rond de tafel te brengen, gelet op de staats hervorming

die er normaal zou moeten komen na de verkiezingen van 10 juni. U hebt dat zeer goed bedoelde voorstel gelanceerd, maar we hebben er achteraf niets meer van gehoord. Men zwijgt daar in alle talen over.

Mijnheer de minister-president, het moet nu eens gedaan zijn met hier in het parlement steeds te stellen dat het regeerakkoord het regeerakkoord is, maar morgen en gisteren en overmorgen en eergisteren steeds weer vast te stellen dat uw coalitiepartners niet dezelfde houding aannemen en zelfs uitspraken doen en stellingen innemen die regelrecht ingaan tegen uw regeerakkoord. Die schizofrenie moet nu maar eens eindigen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Eric Van Rompuy: Als ik ongerust ben, is dat niet vanwege de standpunten die de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement innemen. Ik ben ongerust door het gebrek aan inzicht van Waalse politieke leiders die in de volgende weken met ons zullen moeten onderhandelen over een totaal nieuwe staatsstructuur. Zij zien gewoon niet in dat wat wij voorstellen, in hun belang is, serieus is en dat we de vaste wil hebben om die hervormingen door te voeren. Ik vrees dat dat geen eenmalige oprisping van Elio Di Rupo is, maar dat het een systeem aan het worden is. Daarom ben ik ongerust. Aan de andere kant van de taalgrens weet men niet wat er op dit ogenblik bezig is. Sommige media zeggen dat Di Rupo in TerZake komt zeggen wat de Vlamingen denken, en dat wij de minderheid zijn die niet weet wat er in Vlaanderen gebeurt. Op dat punt zijn we gekomen.

Ik ben zeer ongerust over wat aan de andere kant van de taalgrens bezig is. Er is op dit ogenblik een scheiding der geesten. Het zal zeer moeilijk zijn om de draad terug op te nemen. Ik ben wel overtuigd van de vaste wil van dit Vlaams Parlement en van de Vlaamse Regering om de hervormingen die nodig zijn, door te voeren. (*Applaus bij CD&V en de N-VA.*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over veiligheid en welzijn op school

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met 'Onderwijsspiegel 2005-2006' wordt door de inspectie een rapport uitgedeeld aan de Vlaamse onderwijswereld. In de kran-

ten stond al te lezen dat er enkel positief nieuws in staat, op een enkel storend element na dat voor vele ouders heel verontrustend is: vier op tien middelbare scholen en één op vier basisscholen zouden niet voldoen aan de veiligheids- en de welzijnsvoorschriften.

Bij het doornemen van het document, heb ik al snel gemerkt dat de titels in de media wat genuanceerd moeten worden. Er is immers een groot verschil tussen enerzijds een gebrek aan risicoanalyse en een attest en anderzijds valgevaar en de slechte toestand van de gebouwen. Ik had daarom graag van u, mijnheer de minister, vernomen of u specifiek zicht hebt op het percentage scholen waar valgevaar en dergelijke aanwezig is. 28 procent van de scholen zou niet voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. Is de toestand echt zo schrijnend? Wat valt onder valgevaar en wat onder risicoanalyse? Voorziet u nog in structurele en andere maatregelen om tegemoet te komen aan deze problemen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik wil eerst beklemtonen dat het rapport van de inspectie een rapport is van een onafhankelijk korps. Het is goed dat u dat zelf nog eens bent gaan nalezen. De inspectie publiceert een verslag met een aantal thema's. Dat doe ik niet. Dat verslag is meestal zeer genuanceerd en er zit veel onderzoek achter. Het is niet zo eenvoudig om dat samen te vatten in de pers, dat hebt u gemerkt.

We moeten niet wegsteken dat men bij de doorlichtingen heel dikwijls kritiek heeft op de praktische, materiele situatie in een school: gebouwen en sanitair die niet in orde zijn of machines waar men vraagtekens bij heeft. Eigenlijk zegt de inspectie hier in de eerste plaats iets aan de Vlaamse overheid. Ze zegt: Vlaamse overheid, zorg ervoor dat scholen geld hebben om te bouwen, om nieuwe en moderne machines te kopen, om de veiligheid op peil te houden. De inspectie tikt natuurlijk op de vingers van de scholen en zegt dat het niet allemaal in orde is. Dat heeft echter alles te maken met een gebrek aan investeringen van vele achtereenvolgende Vlaamse overheden die dat wat verwaarloosd hebben.

We plannen een belangrijke inhaalbeweging inzake gebouwen, maar we zijn ook bezig met een belangrijke inhaalbeweging inzake de basisuitrusting van nijverheidstechnische scholen. Dat is een eerste element.

Wanneer scholen op de vingers worden getikt voor dergelijke materiële problemen, verhelpen ze dit meestal ook wel, als ze dat kunnen. De inspectie geeft huiswerk en stelt, wanneer ze terugkeert, zeer vaak vast dat de zaken in orde zijn.

U stelt het probleem echter toch wat fundamenteeler. Het is op zich een breed onderwerp. Ik zal er kort op ingaan. De eerste vraag is wat we doen met onze leerlingen. U kunt zelf nalezen wat onze eindtermen stellen in verband met veiligheid en het bewust zijn daarvan. Dat begint eigenlijk al in de lagere school en wordt nog veel sterker uitgewerkt in het secundair onderwijs. Kinderen moeten leren gevaar te zien. Als ze nog kind zijn, moeten ze op een elementair niveau leren hoe ze een gevaar kunnen voorkomen en beheersen. In de secundaire school moeten scholieren kunnen inschatten welke risico's er ontstaan door hun eigen activiteiten, zoals sport en laboratoriumwerk. Dat is dus een welomschreven opdracht van de school. Om te beginnen moeten kinderen en scholieren ook gevaar leren inschatten en ermee kunnen omgaan. Op zich is dat een belangrijk deel van het antwoord op de vragen van ouders die zich zorgen maken over hoe het eraan toe gaat op school.

Bij de doorlichting van een school gebruikt de inspectie een veiligheidsindex, die eigenlijk een marginale toetsing inhoudt van de toestand van, bijvoorbeeld, de machines. Het is wel zo dat er een uitvoerige controle gebeurt van het hele veiligheidsbeleid. Het is dus niet zo dat de inspectie bij het bezoek aan een school zeer grondig ingaat op de toestand van het machinepark. Ze gaat daar weliswaar op in. Er zijn ook vaak opmerkingen over. Ze gaat wel grondig in op het algemene veiligheidsbeleid.

We hebben ter zake wel wat initiatieven op stapel staan, omdat dat inderdaad ook wel nodig is. Ik geef er twee. We hebben een beheersovereenkomst met de vzw COPRANT gesloten. Dat zijn preventieadviseurs, directeurs en technisch adviseurs. We gaan deze vzw voor een deel inschakelen in een strategie om dat veiligheidsbewustzijn te versterken. De actoren in de school zijn immers in belangrijke mate de veiligheidsadviseurs. Men zou bijna kunnen stellen dat we beginnen ons wat bezig te houden met een taak die we niet per se tot de onze zouden moeten rekenen. Scholen zijn onderworpen aan de welzijnswetgeving, zoals bedrijven. Dat is een federale controle en een federale wetgeving. Toch menen we dat we iets meer moeten doen met de scholen. We gaan de preventieadviseurs in de scholen dus beter ondersteunen en helpen, door de samenwerking met de vzw COPRANT. Concreet betekent dit dat scholen bij deze vzw terecht kunnen met al hun vragen over arbeidsveiligheid, bescherming van de gezondheid, arbeidshygiëne, verfraaiing van de werkplaatsen enzovoort.

Binnen het departement is men ook bezig met het samenstellen van een groep die specifiek met betrekking tot dit thema zal werken. In eerste instantie zal die groep een inventaris opmaken van de al bestaande initiatieven inzake veiligheid en welzijn op school. Dan zullen we een aantal adviezen vervolmaken die gericht zijn op het bevorderen van een strategisch veiligheidsbeleid in de

scholen. We proberen dus ook op systeemniveau een antwoord te bieden op wat hier werd vastgesteld door de inspectie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Greet Van Linter tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gezondheidsrisico's voor kinderen bij het gebruik van gsm-toestellen

ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gezondheidsrisico's voor kinderen bij het gebruik van gsm-toestellen

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, er is de laatste dagen in de pers nogal wat verschenen over de eventuele gezondheidsrisico's van gsm-gebruik bij kinderen. Ik heb enkele van de betrokken artsen gesproken. Zij betreuren enigszins dat de resultaten van de petitie waarvan men uitgaat nogal ongenueanceerd in de pers kwamen en misschien bezorgdheden oproepen die niet helemaal terecht zijn.

Ik vind het toch nuttig om bij deze problematiek stil te staan. Onderzoek leert dat twee derde van de Vlaamse jongeren onder de zestien in het bezit zijn van een gsm en die dus ook gebruiken. Daarbij komt het feit dat de hersenen van jonge kinderen nog in volle ontwikkeling zijn waardoor nefaste resultaten van de werking van de straling mogelijk zijn.

Recent Spaans onderzoek stelt dat er wel degelijk een invloed is op de hersenactiviteit en bijgevolg ook op het immuunsysteem, dat zou worden aangetast. Men spreekt over concentratiestoornissen, slapeloosheid, hoofdpijn, leermoeilijkheden en psychische problemen zoals agressief of depressief gedrag. In Zweden spreekt men over het optreden van hersentumoren bij overmatig gsm-gebruik. In sommige landen gaat men daarin al heel ver. In Groot-Brittannië en Duitsland gaan er stemmen op om gsm-gebruik te verbieden bij kinderen.

Ik stel vast dat daar bij ons met enige terughoudendheid naar gekeken wordt. Uw federaal collega minister Demotte wacht een studie van de Wereldgezondheidsorganisatie af, die zal worden afgerond in 2008. Hij wacht ook het advies af van de Hoge Gezondheidsraad. Wij kennen uw standpunt al een beetje van in de commissie. Ik citeer uw woorden uit een persbericht: "Uit

alle nu bekende resultaten van onderzoeken blijkt dat er geen duidelijke gezondheidseffecten worden waargenomen, als gevolg van straling door gsm-toestellen.”

Eigenlijk bestaat er in dit dossier niet echt een consensus. Een deel van de onderzoekers en wetenschappers zegt dat er schadelijke invloeden zijn, een ander deel zegt dat het niet bewezen is. Ik denk dat het gemakkelijker is om te bewijzen dat het schadelijk is dan dat het niet schadelijk is. In ieder geval vind ik dat we dit eens van op een afstand moeten bekijken. Het probleem is dat we de effecten op lange termijn niet kennen. Gsm'en is geen fenomeen dat al honderd of tweehonderd jaar bestaat. Vlaamse wetenschappers doen hun beklag dat er te weinig wetenschappelijk onderzoek gebeurt en dat de overheid daarvoor in te weinig of helemaal geen geld voorziet.

Vindt u het nodig om eventueel verder onderzoek aan te vragen of te steunen? Gaat u daar fondsen voor uittrekken? Bent u van plan om een informatie- of preventiecampagne rond overmatig gebruik op te starten?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, ik ga het verhaal van de vorige spreker niet overdoen. Ik verwijs naar de actie gelanceerd door de actiegroep Beperk De Straling. Die vraagt om na te denken over een algemeen verbod op gsm-gebruik onder zestien jaar.

Het is niet onomstotelijk bewezen dat er een probleem is. Toch tonen alsmear meer studies een verband aan tussen gsm-gebruik en de natuurlijke hersenactiviteit bij kinderen.

Heel opmerkelijk was dat op zijn minst dertig kinderartsen deze petitie intussen hebben ondertekend. Zij weten toch waarover ze spreken. Misschien moeten we vandaag nog niet overgaan tot een compleet verbod op het gsm-gebruik, al zou een verbod onder acht of negen jaar wel verantwoord zijn. Wat dat betreft moeten we de internationale ontwikkelingen van heel dichtbij opvolgen.

We hoeven het warme water echter niet uit te vinden. In Duitsland heeft het Bundesamt für Strahlenschutz een aantal jaren geleden al negen overheidsaanbevelingen gedaan rechtstreeks gericht tot de desbetreffende doelgroep van kinderen en hun ouders. Ik heb ook een brochure van de Oostenrijkse groenen waarin een vijftal concrete aanbevelingen met betrekking tot het gsm-gebruik bij kinderen staan vermeld.

Mijn vraag gaat wat verder dan de vraag van de voorgaande collega. Het is tijd om een informatie- en sensibilisatiecampagne op te starten, die in de eerste plaats gericht moet zijn op de voornaamste doelgroep, de ouders, maar eventueel ook op de kinderen zelf. Het zou

goed zijn een overleg op te starten met de gsm-operatoren. Zij richten soms vrij agressieve campagnes tot deze doelgroep met de boodschap om meer te bellen. Zij stellen zelfs contracten voor om goedkoper of gratis te bellen. Het zou nuttig zijn de operatoren te sensibiliseren om de campagnes niet te richten tot deze doelgroep en zelfs nog een stap verder te gaan door toestellen met een grote stralingsintensiteit – er is immers heel veel verschil tussen gsm's onderling – zeker voor deze groep te weren.

Bent u bereid om een campagne die gericht is op deze doelgroep op te starten? Zult u ook overleg organiseren met de gsm-operatoren?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik ben het eens met de teneur van de vraagstelling en de aanbevelingen die worden geformuleerd. Een gezonde leefomgeving is heel belangrijk. Het is duidelijk dat een blootstelling aan straling deel uitmaakt van een gezonde leefomgeving. Het principe 'Voorkomen is beter dan genezen' moet ook hier consequent worden toegepast. Het is niet mijn bedoeling om nodeloos paniek te zaaien. Dat was evenmin het geval bij de vraagstellers.

Er zijn echter een aantal nieuwe elementen die we niet blindelings naast ons kunnen neerleggen. Het is dus aangewezen om het voorzichtigheidsprincipe te hantieren en concrete acties te ondernemen. Ik denk bijvoorbeeld aan het wetenschappelijke artikel uit de British Medical Journal van april 2006 of de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie of het Britse Stewart Report. Sommige ons omliggende landen hebben inderdaad al initiatieven genomen.

Het is juist dat de wetenschappelijke artikels elkaar vandaag nog tegenspreken. Het is ook juist dat er vandaag nog geen wetenschappelijk bewijs is geleverd van gezondheidsschade, maar het is niet omdat iets niet is bewezen dat het bewezen is dat het niet waar is. Vandaar dat we het voorzichtigheidsprincipe moeten hantieren. Er zijn zeker aanwijzingen dat straling niet ongevaarlijk is maar een pertinent bewijs van schadelijkheid is er niet. Het promoten van een verstandig gebruik is dan ook noodzakelijk en verantwoord. We kunnen de vraag stellen of de voordelen opwegen tegen de risico's of gevaren, zeker als het over jonge kinderen gaat. Overigens weten we dat het gsm-gebruik bij kinderen vooral rond ontspanning draait. De vraag is dan ook of er geen alternatieven voorhanden zijn.

Daarom wens ik concrete preventieve aanbevelingen te doen rond het reduceren van potentieel schadelijke effecten bij kinderen door praktische preventieve tips die te maken kunnen hebben met de frequentie en de duurtijd van het gebruik, het gebruik van oortjes, in-

formatie over straling – bijvoorbeeld dat straling zou verhogen als men al lopend of in slecht bereikbare gebieden telefoneert. Het gaat hier om wat voorbeelden, die we uiteraard wetenschappelijk zullen staven.

Op basis van die preventieve tips wil ik ouders, kinderen en andere kwetsbare groepen sensibiliseren en informeren over het gebruik van de gsm, door de verspreiding van een informatiebrochure in 2007 via de meest geschikte preventiekanalen en partnerorganisaties.

Morgen starten we met onze provinciale informatierondes over gsm's en gsm-antennes. Dat wordt georganiseerd door de medische milieukundige van de LOGO's. Voor het onderzoek is het belangrijk dat het Steunpunt Milieu en Gezondheid aansluiting kan vinden bij internationale studies. Er is wel wat internationaal onderzoek gebeurd. We kunnen niet alle grootschalige onderzoeken aansluiten bij onze onderzoeksgroepen.

Ik ben altijd bereid om een gesprek aan te knopen met de consumenten. Ik zal dat ook overmaken aan federaal minister van consumentenzaken Van den Bossche om na te gaan of ze bereid is om een initiatief te nemen. Ondertussen zullen we de standpunten van de internationaal gezaghebbende gezondheidsorganisaties, zoals de WHO, alert opvolgen. We zullen onze verantwoordelijkheid in Vlaanderen zeker opnemen.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de minister, ik ben blij met uw antwoord, want de verschillende soorten stralingen en de frequenties zijn onvoldoende gekend. Straling is steeds nefast, maar het speelt een rol welke persoon welke hoeveelheden binnenkrijgt. Bij kinderen zijn de hersenbeenderen nog veel brozer. Gsm'en in een wagen is ook slechter. Niemand weet dat, ik wist het zelf ook niet tot ik me erin verdiepte. Daarom is het nodig dat er een campagne komt.

Mevrouw de minister, ik heb begrepen dat u voor wetenschappelijk onderzoek wilt aansluiten bij internationale organisaties.

Minister Inge Vervotte: Ik vind het belangrijk om dat te doen.

Mevrouw Greet Van Linter: We moeten beide pistes openhouden. Ik ben blij dat u nu voorzichtig bent, veeleer dan later spijt te hebben. Het is niet omdat we ervan uitgaan dat dit gebouw morgen in brand staat, dat er instructies tegen brand aan de muur hangen. Het eerste dat daar in grote letters opstaat is: blijf kalm. Ook in dit dossier moeten we kalm blijven, maar we moeten de maatregelen nemen die nodig zijn. U voert daarin een goed beleid.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, ik zal u de aanbevelingen van de Duitse overheid en de Oostenrijk-

se groenen bezorgen. Ze kunnen inspirerend werken. Ik wil de suggestie doen om de draadloze DECT-toestellen die binnenshuis worden gebruikt ook in uw campagne op te nemen. Uit onderzoek is gebleken dat de stralingsintensiteit van die toestellen minstens even hoog en zelfs hoger is dan van de klassieke gsm.

Ik wil ook een oproep doen aan de leden van het Vlaams Parlement. De heer Glorieux en ik hebben een voorstel van decreet ingediend over gsm-masten. We hebben ons daarvoor laten inspireren door een resolutie die tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd, die zei dat het niet verantwoord is om gsm-masten op minder dan 300 meter van scholen, ziekenhuizen, kinderdagverblijven enzovoort te plaatsen. Ik vraag aan de commissieleden en -voorzitter om dat spoedig te behandelen, zodat we daarover een goed debat kunnen voeren.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mevrouw de minister, als de gezondheidsredenen om het gsm-gebruik door kinderen eventueel te beperken, bewezen zijn, dan sta ik daar volledig achter. Maar ik maak me ook zorgen over andere negatieve implicaties van de gsm bij kinderen. Ik heb het dan niet alleen over de financiële implicaties voor de ouders. Gsm's worden veelvuldig gebruikt, en ouders durven niet neen zeggen, waardoor ze soms in financiële problemen geraken.

We moeten ook de vraag stellen naar de noodzaak van gsm's bij kinderen. Volgens sommigen kan dat nuttig zijn om veiligheidsredenen, maar ik denk eerder van niet.

We zien op school ook dat in bepaalde klassen het ene kind een gsm heeft en het andere niet. Op die manier ontstaat veel jaloezie. Het gevolg van die jaloezie is vaak diefstal. Als er onderzoek zou worden gedaan naar het aantal gsm's dat gestolen wordt bij kinderen, zouden we erg verstedd staan over de omvang van het probleem.

Iedereen weet dat kleine diefstallen op jonge leeftijd – meestal uit noodzaak omdat men hetzelfde wil als de anderen – op latere leeftijd kunnen leiden tot grotere diefstallen en zelfs tot moord, bijvoorbeeld om een mp3-speler.

De besselletjes op tv ten slotte zijn wel gereguleerd, maar we weten heel goed dat kinderen hun gsm gebruiken om mee te doen aan dergelijke spelletjes. Zij verliezen daar grote bedragen mee.

Dat zijn allemaal zaken waarmee ik al het voorgaande wil bekrachtigen en versterken, om het gebruik van gsm's bij kinderen te verbieden of toch heel sterk in te perken.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer Callens, de preventieve tips die we aan ouders en kinderen gaan geven, kunnen ook als hefboom dienen om de aspecten die u terecht aanhaalt, te verhelpen. Zo blijkt bijvoorbeeld dat kinderen al op jonge leeftijd niet meer vrij zijn van vaste kosten. De wetenschap dat je een aantal vaste kosten hebt, is niet prettig.

Uw opmerking dat de gsm gehanteerd wordt als een ontspanningsmiddel, en niet als een gebruiksinstrument, is heel belangrijk. De preventieve tips kunnen dienen als hefboom om ouders én kinderen er bewuster mee te laten omgaan. Ik hoop dat de dialoog verder gevoerd zal worden. Ik ben het met u eens.

Mevrouw Greet Van Linter: Ik wil er nog op wijzen dat het Kinderrechtencommissariaat, dat afhankelijk is van dit parlement, dan ook wel consequent moet zijn in zijn publicaties. Er mag ook eens op gewezen worden dat het geen schending van de rechten van het kind is, wanneer er bijvoorbeeld in de klas niet ge-gsm'd mag worden. Ook in het kader van de schuldbemiddeling en de hele financiële problematiek is het ook wel belangrijk om dat even in gedachten te houden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het Vlaams derogatieverzoek voor bemestingsnormen bij de Europese Commissie en de communicatie hierover

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, in een persmededeling van vorige maandag hebt u aangekondigd dat u een derogatieverzoek indient bij de Europese Commissie om soepeler bemestingsnormen te verkrijgen voor bepaalde gewastypes zoals gras en maïs. Zo'n derogatieverzoek is uitdrukkelijk voorzien in de Europese nitraatrichtlijn en is ook milieukundig onder bepaalde voorwaarden te verantwoorden. De nitraatrichtlijn stelt heel duidelijk dat voor bepaalde gewastypes die meer nutriënten onttrekken uit de bodem en die een hogere gewasopbrengst hebben, het wel degelijk verantwoord zou zijn om meer bemesting op te brengen dan strikt genomen voorzien is in de nitratenrichtlijn. Dergelijke aanvragen moeten wel wetenschappelijk onderbouwd zijn en er moet aangetoond worden dat met die soepeler bemesting de milieukwaliteitsnormen in oppervlakte- en grondwater gehaald kunnen worden.

Tot slot moet die aanvraag ook worden gehonoreerd door het zogenaamde Europese Nitraatcomité. Ook in ons nieuwe Mestdecreet, dat we eind vorig jaar in het

Vlaams Parlement hebben goedgekeurd, staat dat we een dergelijke derogatie kunnen aanvragen en dat we op basis van een beschikking van de Europese Commissie soepelere bemestingsnormen in Vlaanderen kunnen toepassen.

Mijnheer de minister, we waren verbaasd toen u in die persmededeling zei dat u, nog voor de Europese Commissie groen licht had gegeven voor die soepelere normen, die dit seizoen al zult toepassen in de Vlaamse landbouw. Dat is wat ons betreft een brug te ver. U hebt geen enkele decretale basis om nu al die soepelere normen toe te kennen. In het nieuwe Mestdecreet staat uitdrukkelijk dat dit slechts mogelijk is in uitvoering van een beschikking van de Europese Commissie tot verlening van een door de lidstaat België op grond van de nitraatrichtlijn gevraagde derogatie en onder de voorwaarden die in die beschikking worden opgelegd. Wat u doet, mijnheer de minister, is dus compleet onwettelijk. U hebt geen enkele wettelijke basis om die derogatie nu reeds toe te kennen. Ik vraag me dan ook af wat de gevolgen daarvan zullen zijn. Ik denk niet dat dit de Europese Commissie gunstig zal stemmen bij het bekijken van ons derogatieverzoek. Ik vraag me verder ook af wat dit concreet op het terrein zal betekenen wanneer het Nitraatcomité dat zich in april over ons derogatieverzoek zal buigen, uiteindelijk niet met die derogatie zal instemmen. Dan betekent dit de facto dat landbouwers die nu wordt wijsgemaakt dat ze meer mest mogen uitrijden, voor de rest van het jaar het mest in hun stallen kunnen blijven opstapelen en niet meer mogen uitrijden. Daar komt nog bij dat men op strafrechtelijk vlak enkel de normen moet handhaven die wettelijk zijn vastgelegd en niet een soepeler norm die in een persmededeling de wereld wordt ingestuurd.

Mijnheer de minister, tijdens de vorige legislatuur is ook een derogatieverzoek ingediend bij de Europese Commissie. Toen had de regering op zijn minst nog respect voor alle betrokken maatschappelijke actoren door het advies van de stuurgroep Mest te vragen. Dat is deze keer niet gebeurd. Ik stel dan ook vast dat men in het derogatieverzoek dat tijdens de vorige legislatuur is ingediend, minder soepele bemestingsnormen voorstelde aan de Europese Commissie. Daar ging het niet over 250 kilogram stikstof per hectare gras of maïs maar over 230 kilogram stikstof per hectare. Wetenschappers hebben toen omstandig aangetoond dat 230 kilogram het absolute maximum was om de kwaliteit van ons grond- en oppervlaktewater te kunnen blijven respecteren. Blijkbaar is het Vlaamse gras in twee jaar tijd sneller gaan groeien en kan er nu meer mest worden opgenomen zonder dat de waterkwaliteit daardoor in het gedrang komt. Mijn vraag is dan ook welke wettelijke basis u hebt voor de toepassing van die soepele bemestingsnormen. Wat bedoelt u met een overgangsjaar? U zegt in uw persmededeling dat 2007 een overgangsjaar is. Betekent dit dat u aan de Mestbank de

opdracht geeft om de administratieve geldboetes niet te innen? Hoe kunt u voorkomen dat de strengere wettelijke normen die nog altijd in het decreet staan, strafrechtelijk worden gehandhaafd?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Martens, u hebt gelijk wanneer u zegt dat op basis van het nieuwe Mestdecreet, artikel 13, paragraaf 5, een derogatie kan worden aangevraagd. Vlaanderen is nu volledig kwetsbaar gebied en dat plaatst ons voor grote uitdagingen. Ik ga ervan uit dat we die uitdagingen op een pertinente manier kunnen beantwoorden.

Er is een derogatieverzoek opgemaakt. Heel wat wetenschappers hebben daar met de nodige zorg aan gewerkt.

U zegt dat ik onwettelijk handel.

Mijnheer Martens, ik denk dat ik alleen maar toepas wat Europa ook voor andere landen heeft toegestaan. Er zijn duidelijk precedënten. Ik verwijs naar Duitsland. Als er een derogatieverzoek wordt ingediend, blijft de regelgeving gelden gedurende de periode dat er nog geen definitieve beslissing is.

Als het uw zorg is te weten of Europa mijn handelswijze zal honoreren en ermee instemmen, en u daarbij verwijst naar de vorige regering, dan is deze vergelijking totaal misplaatst. Ik zeg u bovendien dat Europa onder meer voor Duitsland hetzelfde heeft toegestaan. In alle bescheidenheid neem ik aan dat het dezelfde houding zal aannemen voor Vlaanderen.

Het is ook zo dat ik ervan uitga dat we zo snel mogelijk van de Europese Commissie en van de nitraatcommissie duidelijkheid krijgen. U hebt zelf verwezen naar april. Ik heb de data bij me. Ik hoop dat Europa die ook volgt. Concreet betekent dit dat er op 28 maart een eerste bespreking is met de commissie. Er wordt dan nagegaan wat de reactie van de commissie zal zijn. Op 18 april zal het derogatieverzoek voor de eerste keer worden gepresenteerd bij het nitraatcomité, dat daar dan verder over zal beraadslagen. Ik volg dus niet alleen de Vlaamse decreetgever, maar ook Europa. Ik werk volledig transparant.

Natuurlijk is 2007 een overgangsjaar. Dat is het per definitie. Het gaat om een nieuw decreet en de uitvoeringsbesluiten daarvan. U weet dat de Vlaamse Regering veertien dagen geleden het eerste uitvoeringsbesluit definitief heeft goedgekeurd. Er zullen nog andere volgen. 2007 is dus per definitie een overgangsjaar omdat ik de nieuwe decretale maatregelen moet vertalen in besluiten. De landbouwers moeten ze ook toepassen.

Ik ga er ook van uit dat 2007 een overgangsjaar in de positieve zin zal zijn en dat we, eindelijk, serieuze stap-

pen vooruit zullen zetten om de waterkwaliteit te verbeteren. Daar is het immers toch allemaal om te doen. Ik ben ervan overtuigd dat na een sereen wetenschappelijk debat met de Europese Commissie en met de nitraatcommissie duidelijke afspraken mogelijk zijn. Ik heb niet meer of niet minder gevraagd dan wat aan, bijvoorbeeld, Duitsland werd toegestaan.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, als ik me niet vergis, bent u jurist. U zou dan moeten weten dat normen worden uitgevaardigd door decreten en uitvoeringsbesluiten, en niet via persmededelingen. U zegt dat u zich volledig inpast in het decretale kader. Dat is niet zo. We zijn overeengekomen dat afwijkingen mogelijk zijn ter uitvoering van een beschikking van de Europese Commissie over een derogatieprocedure en onder de voorwaarden die in die beschikking zijn opgelegd. Die beschikking is er niet. Ik zou zelfs mee durven zeggen: het derogatieverzoek moet nog een eerste keer worden besproken door het nitraatcomité.

U past hier een soepelere norm toe via een gewone persmededeling, zonder dat we daarover iets terugvinden in een uitvoeringsbesluit of in een decretale aanpassing. U plaatst zich compleet buiten het wettelijke kader.

Mijnheer de minister, u verwijst ook naar Duitsland. Het klopt dat Europa daar een aanpassing heeft toegestaan. Daar bestaat echter wel een wettelijke regeling. Ik weet niet of u weet over hoeveel bedrijven het gaat. Ik heb het even opgezocht. Het gaat om 2,4 procent van het aantal Duitse bedrijven. Er zijn ook zeer strenge voorwaarden aan verbonden. Elk individueel bedrijf moet zelf nog een derogatie vragen aan de betreffende waterautoriteit. Die autoriteit zorgt nog voor een toetsing inzake het bereiken van de waterkwaliteitsnormen in de betreffende regio. Dat gaat veel verder dan de voorwaarden die u in uw persmededeling voorstelt.

Ik vraag me trouwens af hoe u die überhaupt kunt afdwingen. In de persmededeling hebt u bijkomende voorwaarden opgenomen. U maakt die derogatie van toepassing over heel Vlaanderen. U hebt daarvoor geen enkele decretale basis. U overtreedt hier alle wettelijke regels.

Ik ga ervan uit dat vele boeren, die te goeder trouw uw norm uit uw persmededeling zullen toepassen, wel eens tegen de lamp kunnen lopen als het gerecht zijn werk doet en pv's opmaakt omdat de wettelijke norm – de enige die het gerecht moet toepassen en handhaven – wordt overtreden. Dan zijn de landbouwers finaal de klos.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister, collega's, wat wij hier deze namiddag meemaken is

twee keer een onvoorstelbare vorm van loyauteit vanwege de heer Martens. (*Opmerkingen van de meerderheid*)

Ten eerste de loyauteit, tussen aanhalingstekens, van de heer Martens ten opzichte van mevrouw Rombouts, die morgen in de commissie Leefmilieu een debat op gang wil brengen. De heer Martens stoort zich daar met zijn actuele vraag duidelijk niet aan. Ten tweede, en dat is veel belangrijker, is dit hier een onvoorstelbare loyauteit, tussen aanhalingstekens, ten aanzien van de regering en tegenover het Mestdecreet, dat de heer Martens zelf mee heeft helpen schrijven en dat hij zelf mee heeft goedgekeurd. Als loyauteitsverklaring tegenover zijn coalitiepartners kan dat tellen.

Trouwens, daarmee is het bewijs geleverd, collega's van de CD&V en de VLD: u had voor een goed Mestdecreet veel beter naar ons geluisterd, in plaats van met die onbetrouwbare partner verder in zee te gaan. Wij hebben u gewaarschuwd. (*Opmerkingen van de heer Bossuyt*)

Mijnheer Bossuyt, als u het woord wilt, moet u het vragen aan de voorzitter en uw praat voor u houden.

Wij hadden u gewaarschuwd dat dit een Mestdecreet was als een lege doos, als een mooie verpakking. Het was door de uitvoeringsbesluiten een soort van carte blanche voor de Vlaamse Regering. En u zat natuurlijk met die onvoorspelbare derogatie. U herinnert zich allemaal, collega's en mijnheer de minister, dat u mij zelfs nog over de brug hebt geholpen toen wij half december van plan waren een reflectienota in te dienen. Ik heb toegezegd dat niet te doen omdat de derogatieaanvraag zo snel mogelijk moest kunnen worden ingediend. Wij hebben dan, loyaal als wij dan zijn, omdat u een aantal van onze amendementen in uw binnenzak hebt meegevoerd, die dan ook zijn aangenomen door de meerderheid, die reflectietijd laten vallen. Wij zaten te wachten. Zoals blijkt ook enkele collega's uit de meerderheid, die een aantal vragen begonnen te stellen. De heer Callens heeft al een aantal vragen gesteld in de commissie, en mevrouw Rombouts heeft al een aantal vragen gesteld. Zij deden dat omdat er weinig schot in de zaak kwam. Vandaag komt er dan schot in de zaak, en daar is plotseling, vanuit de meerderheid, de derde partij: de sp.a van de heer Martens, die u en de andere coalitiepartners gewoon afschiet. "U bent onbetrouwbaar, u houdt zich niet aan de wet, u bent een grote wetsovertreder en – belangrijk – u gaat de landbouwers in Vlaanderen in een moeilijk parket brengen." De heer Martens werpt zich – je moet maar de pretentie hebben – op als dé verdediger van de Vlaamse boeren. Dat kan tellen.

Ik was van plan, mevrouw Rombouts, om uw andere vragen aan de minister te stellen. Ik zal dat niet doen, mevrouw Rombouts, omdat de heer Martens het lef had om een gedeelte van het gras van voor uw voeten weg te maaien. Ik hoop dat we morgen over de rest van uw

vragen toch een degelijk klein debat kunnen voeren en op die vragen een degelijk antwoord kunnen krijgen. Maar het politieke feit dat hier vandaag door de heer Martens is naar voren gebracht, is van grote betekenis. Als u in leefmilieuaangelegenheden in het algemeen en in de mestproblematiek in het bijzonder verder wil gaan met deze persoon en met zijn partij, u doet maar. Maar u bent gewaarschuwd. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik zal proberen iets rustiger te zijn. Ik heb een vraag om uitleg ingediend en ik hoop dat ik morgen op de rest van de vragen een antwoord krijg. Mijn derde vraag is hier duidelijk aan bod gekomen. Ik hoop dat we het morgen in de commissie nog over de vragen één en twee zullen kunnen hebben.

Bij de bespreking van het Mestdecreet is heel duidelijk naar voren gekomen dat de derogatie zeer belangrijk is voor de land- en tuinbouw. Het is inderdaad zo dat derogatie een afwijking geeft op bemestingsnormen, maar ik wil duidelijk stellen dat dit niet geldt voor de totale bemestingsnorm. Hier wordt de indruk gewekt dat we weer alles zullen toelaten en dat land- en tuinbouwers weer ten volle mogen bemesten. Dat is niet zo.

De derogatie betekent dat er meer dierlijke mest mag worden gebruikt, maar dat de totale stikstofnorm dezelfde blijft. Ik wil dit duidelijk zeggen om misverstanden te vermijden.

We mogen niet zomaar zeggen dat het derogatieverzoek maar is bekendgemaakt via een persbericht. Het is duidelijk wetenschappelijk onderbouwd en bediscussieerd. Het is ook niet zo dat dit via de pers voor de eerste keer naar buiten komt. Het is aan bod gekomen in de discussies over het Mestdecreet. Het is zeer belangrijk dat de land- en tuinbouwers eindelijk weten op welke manier ze een derogatie kunnen toepassen. Het bemestingseizoen is bezig. Het is dan ook in het belang van het leefmilieu dat de land- en tuinbouwers zo snel mogelijk weten wat de derogatie is. Ze kunnen dat beter aan het begin van het bemestingsseizoen weten in plaats van dat ze op het einde nog extra ruimte krijgen en de derogatie dan pas invullen. Het is in het belang van het leefmilieu om nu te weten wat de derogatie inhoudt. Als we morgen het derogatieverzoek indienen, dan zal Europa niet morgen beslissen of het er al dan niet akkoord mee gaat. Met de methode die Europa in de andere landen heeft toegestaan, overtreden we niets.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Martens, we hebben een decreet gemaakt ook met de bedoeling om bij Europa een positieve vraag te

kunnen indienen naar derogatie. We zijn het daarover eens. Als we de landbouwers niet toestaan om hun maïsvelden en graslanden iets meer te laten bemesten met dierlijke mest, dan zal dat een weerslag hebben op de productie en hun inkomen. We brengen de landbouwers daarmee in een heel moeilijk parket.

We moeten in ons achterhoofd houden dat de nitraat-residuuwaarden op het einde van het jaar van toepassing blijven. De verplichte mestverwerking die we hebben opgelegd, blijft ook van kracht. De Mestbank zal perfect haar werk doen. Ik hoop dat als u dit in uw achterhoofd houdt, u toch een beetje toegeeflijk kunt zijn ten opzichte van de landbouwers. Ik zal me niet uitspreken over een overtreding van de regering of de minister, maar u moet wel een beetje voorzichtig zijn in uw uitspraken zodat we de landbouwers niet onnodig in de problemen brengen.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, we zullen deze discussie morgen in de commissie voortzetten. Wat mevrouw Rombouts heeft gezegd is belangrijk, namelijk dat het niet gaat over derogatie per bedrijf maar per perceel en voor specifieke teelten. Er is zeer zorgvuldig aan het derogatieverzoek gewerkt en het is ingediend bij de Europese Commissie. We zullen daar nu verder over onderhandelen en ik ga ervan uit dat iedereen morgen zal inzien dat de minister geen onwettelijkheden heeft gepleegd, maar getracht heeft om eindelijk via het nieuwe Mestdecreet en de uitvoeringsbesluiten tot een betere waterkwaliteit in Vlaanderen te komen.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat ik perfect loyaal ben geweest aan het regeerakkoord. Door het indienen en goedkeuren van het Mestdecreet hebben we onze loyaliteit getoond ten aanzien van de uitvoering van het regeerakkoord.

Als er hier iemand niet loyaal is, dan is het wel de minister die het decreet vervangt door soepelere normen dan deze die decretaal zijn vastgelegd. (*Geroep op de banken van het Vlaams Belang*)

Voor mij is een decreet geen vodge papier dat men gewoon terzijde kan schuiven door in een persbericht soepelere normen aan te kondigen dan diegene die het Vlaams Parlement heeft goedgekeurd. De uitvoerende macht moet uitvoering geven aan de mandaten die in de decreten zijn vastgelegd. Wat hier is gebeurd, is daar echt geen voorbeeld van. Als we op deze manier decreten gewoon naast ons neer kunnen leggen, dan kunnen we beter allemaal naar huis gaan. (*Applaus bij sp.a-spirit en Groen!*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de snelheidsbeperking op verschillende autosnelwegen wegens de luchtvervuiling door fijn stof

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil eerst de heer Wymeersch geruststellen: ik stel deze vraag aan de minister omdat ik loyaal ben aan hem. Vorig jaar is in het Vlaams Stofplan beslist om 300 borden langs 500 kilometer wegen – vooral snelwegen – te plaatsen. Als de Intergewestelijke Cel voor Leefmilieu – in feite onze VMM – de nodige meldingen doet, wordt het smogalarm afgekondigd. Vervolgens gaan ambtenaren langs onze Vlaamse wegen de borden omdraaien waardoor men nog maximaal 90 kilometer per uur mag rijden. Het is de eerste keer dat dit systeem wordt toegepast. Men mag deze maatregelen niet verwarren met de maatregelen ter bestrijding van ozon. Men weet op basis van een prognoseberekening op voorhand of er smogalarm moet worden afgekondigd.

Ik geef drie voorbeelden over de perceptie van de maatregel vanochtend. Toen ik om 9.30 uur op de E40 richting Brussel reed, zag ik dat de borden nog altijd in de verkeerde richting stonden. Vanochtend zei het afdelingshoofd van Kortrijk in een Belga-bericht dat hij veel te laat had vernomen dat men de borden moest omdraaien. In een ander bericht zei de heer Eddy Grief, chef-coördinatie van de federale politie, dat hij het ook allemaal te laat heeft vernomen en dat er daarover te weinig is gecommuniceerd.

Ik geef die voorbeelden omdat ik bezorgd ben. Ik denk dat de maatregel goed is, al moet dat natuurlijk nog worden aangetoond. Men kan zich evenwel afvragen of er daarover goed wordt gecommuniceerd. Ik hoor daarover tegenstrijdige geluiden. De persberichten van vandaag laten vermoeden dat een ontkennend antwoord op zijn plaats is. Ik verneem dat de federale politie morgen, als het smogalarm tenminste gehandhaafd blijft, in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest strengere controles zal organiseren. De chef van de federale politie verklaarde dat er vandaag niets bijkomends is ondernomen. Is de federale politie bij de zaak betrokken?

Ik denk dat het zinvol zou zijn om het systeem goed te evalueren. Daarbij moet aandacht gaan naar de communicatie, onder meer met de buitendiensten. Is die goed voorbereid en verlopen? Is de administratie niet een beetje 'overvallen'? En wordt er gezorgd voor voldoende handhavingsmaatregelen? Vanochtend las ik een persbericht waarin stond dat er op één plaats met flicscamera's duizend overtredingen zijn vastgesteld. Komt er een

goede evaluatie waarin wordt nagegaan of de effecten van de afkondiging van het smogalarm positief zijn?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, in 2005 en 2006 hebben we in dit parlement uitvoerig gedebatteerd over het Actieplan voor fijn stof. Toen werd vanuit alle fracties gezegd dat het aanpassen van de snelheid in het verkeer bij pieken van fijn stof, een goede aanpak was. Vanuit Europa wordt ons trouwens opgelegd om dan maatregelen te nemen. We hebben toen beslist om in zo'n situatie, waar de grens voor fijn stof en stikstofdioxide overschreden wordt, een bepaalde procedure op gang te brengen en de snelheid in bepaalde delen rond Antwerpen, Gent, Kortrijk en Brussel, terug te brengen tot 90 kilometer per uur. Wetenschappelijk is aangetoond dat dit een zeer positieve impact heeft op het fijn stof, ervan uitgaand dat er een maximale doorstroming is, want als de wagens in de file staan, is het effect natuurlijk volledig verdwenen.

In normale omstandigheden is er eerst een waarschuwing om iedereen op de hoogte te brengen. Dan blijft de maatregel enkele dagen van toepassing. Er was ook besloten om sneller tot actie over te gaan wanneer de weersomstandigheden zeer snel wijzigen. In deze situatie zitten we nu. Men is zeer snel tot de vaststelling gekomen dat vandaag en mogelijk tot vrijdag, de situatie zo is dat men die snelheidsbeperking moest invoeren. Daar is sinds gisteren over gecommuniceerd. Het is de eerste keer dat hij in Vlaanderen wordt ingevoerd, in andere landen heeft men er meer ervaring mee. Het systeem vertoont na de eerste toepassing wat aanpassingsverschijnselen en wat kinderziektes, die ik de volgende dagen zal bekijken en aanpassen. Maar ik ben ervan overtuigd dat deze maatregel niets kost en dat iedereen zo een bijdrage kan leveren voor het milieu, wat toch de essentie is van deze maatregel. Er zijn tal van andere voorstellen die niet aan deze beide voorwaarden voldoen.

De afspraak was om de dynamische borden van 's morgens zes uur aan te passen. Waar er geen dynamische borden zijn, zou men de 296 in 2006 geplaatste borden omdraaien vanaf zes uur tot 12 uur 's middags. Dit is ook zo gebeurd. Zelfs in West-Vlaanderen waren al deze borden om 12 uur 's middags omgedraaid. Voor alle duidelijkheid, diegenen die denken geflitst te zijn waar de borden niet waren omgedraaid, kan ik geruststellen. Er is maar geflitst nadat men eerst had vastgesteld dat de borden in orde waren en dat aan alle wettelijke voorwaarden voor het kunnen handhaven van die maatregel was voldaan.

Ik ga er dus van uit dat we met deze maatregel effectief een bijdrage leveren tot de verbetering van de luchtkwaliteit en zeker het pieken aftoppen zodat we onder de

grens voor fijn stof blijven die Europa ons oplegt. We zullen de volgende dagen evalueren zodat we met deze nieuwe maatregel, die heel efficiënt is voor het leefmilieu en zonder zware kosten is, vanuit Vlaanderen een bijdrage leveren.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, de vraag was niet geïnspireerd door het al of niet geflitst worden.

Minister Kris Peeters: Ik dacht dat u dat interesseerde.

De heer Jan Peumans: Nee, we zaten trouwens in de file. Ik hoop dat u in de evaluatie – want ik denk dat we dit systeem in de toekomst nog veel meer zullen moeten toepassen – de link zult leggen tussen de files en de metingen die men doet. Ik weet niet hoe het ene met het andere gelinkt wordt in het model dat door de Vlaamse Milieumaatschappij gehanteerd wordt. U zegt dat het de maatschappij niets kost, maar misschien zal uit de evaluatie blijken dat de federale politie meer manschappen moet inzetten. Want u weet dat de ordehandhaving hier heel belangrijk is. Vanmorgen heeft men op bepaalde plaatsen de een na de andere auto geflitst die meer dan 90 kilometer per uur reed. We kijken uit naar de evaluatie van deze toch wel zinvolle maatregel.

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer de minister, de maatregel is oké, want het is een uitvoering van het actieplan dat uitvoerig werd besproken in de commissie voor Leefmilieu. We waren het er dus allemaal over eens. Het is trouwens ook geen innovatie. In de Rhône-vallei worden dergelijke maatregelen al jaren genomen, vooral in de maanden juli en augustus, tussen Lyon en Marseille.

Het Vlaamse Gewest heeft inderdaad een voorbeeldfunctie vervuld, maar het zou natuurlijk aangewezen zijn dat voor de snelheidsbeperking contact wordt opgenomen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest, want ik veronderstel dat de luchtkwaliteit aan de Franstalige zijde van Brussel niet anders is dan aan de Nederlandstalige zijde. Vlaanderen heeft inderdaad een voorbeeld gegeven, als we zien dat het verkeer voor 33 procent van het fijn stof verantwoordelijk is.

Als het technisch mogelijk is, zou het raadzaam zijn dat de mensen iets vroeger worden geïnformeerd. Dat hangt natuurlijk af van de weersomstandigheden, maar in dit geval wist men eigenlijk maandag al dat er smog was, en kon men er dinsdag meer aan doen, vooral in West-Vlaanderen.

Er is ook een pragmatisch probleem. Voor de weggebruiker zijn er vanaf vanmorgen delen van de auto-

snelweg waar 90 kilometer per uur de maximumsnelheid is en andere waar dat 120 kilometer per uur is. Wie de pech heeft, om ter hoogte van de borden die de maximumsnelheid van 90 kilometer per uur aangeven, op de midden- of linkerrijstrook te rijden, terwijl op de rechterrijstrook een aantal vrachtwagens rijden, ziet de borden niet staan.

Als we kijken naar andere landen zoals de Verenigde Staten, rijst de vraag of een meer uniforme beperking voor alle autosnelwegen, qua rechtszekerheid voor de weggebruiker, niet meer aangewezen is. Als de beperking geldt voor delen van een autosnelweg, zullen er achteraf veel juridische discussies komen.

De voorzitter: De heer Koninckx heeft het woord.

De heer Flor Koninckx: Mevrouw de voorzitter, ik had eigenlijk net dezelfde opmerking. Niet alle borden werden vanmorgen om zes uur geplaatst. Op de ene plaats gebeurde dat om vijf voor zes, op een andere plaats om acht uur, op een derde plaats om half tien en op sommige plaatsen zelfs om elf uur.

Volgens het protocol moeten de betrokken diensten geïnformeerd worden voor 1 uur 's middags de dag voor de beperking ingaat. Als dat na 1 uur gebeurde, hebben ze in dit geval zelfs tijd tot deze namiddag om de borden om te draaien. Op heel wat plaatsen is dus verschillende regelgeving van toepassing.

Als iemand op een autosnelweg rijdt en hij heeft de pech dat er vrachtwagens op de rechterrijstrook rijden, is dat kleine bord van 90 kilometer per uur, hoe goedbedoeld ook, niet of nauwelijks zichtbaar. Het gevolg daarvan is dat op sommige plaatsen tot zeven overtredingen per minuut werden geregistreerd. Dat is onwaarschijnlijk veel. Dat betekent één overtreding op minder dan tien seconden. Misschien wilden die chauffeurs de beperking niet naleven, maar ik kan me voorstellen dat sommigen de beperking niet konden naleven, omdat ze het bord niet hadden gezien.

Ik sluit me ook aan bij de vraag of er voldoende communicatie was. Ik weet dat het de eerste keer is, maar zeker dan moet men extra op zijn hoede zijn. Mijnheer de minister, ik wil er toch aandringen op extra communicatie. Bij de duizenden mensen die vandaag geverbaliseerd werden, zullen er ook zijn die 130 kilometer per uur reden en hun rijbewijs kwijtspelen, misschien omdat ze dat ene bord van 90 kilometer per uur niet hebben gezien.

Mijnheer de minister, ik zou toch willen dat u eens laat nagaan of op alle plaatsen waar de politie heeft gecontroleerd op de maximumsnelheid van 90 kilometer per uur, alle borden al gedraaid waren op dat moment. Het is zo voorgeschreven, maar ik zou toch willen, om de rechtszekerheid te garanderen, dat u dat laat nagaan.

Mijnheer de minister, ik wil vragen om, over een goedbedoelde maatregel, de mensen volgende keer ook correct en tijdig te verwittigen.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Koninckx, u zou beter moeten weten. Er wordt maar geflitst wanneer de federale politie heeft nagekeken dat alle borden die er reglementair moeten staan om te flitsen, er ook staan. U moet opletten met wat goedkope zaken de wereld in te sturen. Ik ga ervan eruit dat nergens is geflitst waar borden die er reglementair moeten staan, niet staan of omgedraaid zijn.

Mijnheer Peumans, als ik zeg dat het een gratis maatregel is, bedoel ik dat in de eerste plaats voor de burgers die willen bijdragen aan de problematiek van de luchtkwaliteit. Het gaspedaal iets minder indrukken, kost bij mijn weten niet veel of zelfs niets. Ik heb het natuurlijk niet over de investeringen die we zelf hebben gedaan voor borden, bijkomende handhaving en dergelijke. Fijn stof en stikstofdioxide zijn niet onbelangrijk. Daar doortastende maatregelen voor treffen, lijkt me evident.

Ik kom terug op de communicatie. We hebben te maken gehad met vrij snel gewijzigde weersomstandigheden, met geen of onvoldoende wind. De maatregel moest van kracht worden. Ik had ook liever gehad dat wij daar heel wat vroeger over hadden kunnen communiceren. Het is niet zo dat we hebben besloten er niet over te communiceren en de aanpassing meteen de avond voordien te doen. In de mate van het mogelijke moeten we in de toekomst met nog meer zorg nagaan of we niet vroeger kunnen communiceren. In een dergelijke situatie kan ik niet zeggen: ik denk dat er maandag geen wind zal zijn, dus zal ik nu al zeggen dat die borden maandag zullen worden omgedraaid. Als ze dan niet zouden worden omgedraaid, zou u hier de vraag stellen waar ik mee bezig ben: aankondigingen doen, en dan gaat het niet door. In een dergelijke situatie wil ik niet terechtkomen.

Mijnheer Koninckx, het is inderdaad de eerste keer dat we die maatregel in Vlaanderen toepassen. Er is enige gewenning nodig. Ik ga ervan uit dat iedereen met een grote billijkheid die eerste dag zal bekijken. Ik hoop dat iedereen zich daar de volgende dagen van bewust zal zijn. Tussen haakjes: de borden zijn duidelijk, zeker de dynamische borden. Ik hoop op termijn dynamische signalisatie te krijgen waar die aangewezen is, en daarvoor is in de nodige investeringen voorzien. We hebben een kleine driehonderd borden reglementair geplaatst. De heer Lachaert zegt dat we nog meer borden zouden kunnen zetten. Daar willen we eens rustig over nadenken. Ten aanzien van uw vroegere collega's onderstreep ik dat er niet wordt geflitst waar dat niet mag of waar de borden niet reglementair zijn opgesteld. We zullen de evaluatie bekijken.

Nogmaals, het is een zeer efficiënte maatregel om de snelheid van 120 naar 90 terug te brengen. Op die manier dragen we bij tot de luchtkwaliteit.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord. Ik dank ook aan de collega's die zich hebben aangesloten. Parlementsleden hebben een signaalfunctie. Als we de hele situatie overschouwen, denk ik dat er een aantal fouten zijn gemaakt. Ik vind dat men uit fouten kan leren. Dat is de betekenis van mijn betoog.

Minister Kris Peeters: Er zijn geen fouten gemaakt. Welke fouten zouden er gemaakt zijn? Voor alle duidelijkheid: er zijn geen fouten gemaakt. In West-Vlaanderen is men wat laattijdig ingelicht.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik lees in de kranten dat die borden 's morgens om 6 uur omgedraaid moeten zijn. Als ik passeer op punten waar ze om 9.30 uur nog niet omgedraaid zijn, krijgt men problemen.

Minister Kris Peeters: De periode loopt van 6 uur 's morgens tot 12 uur 's middags.

De heer Jan Peumans: Mensen leiden uit krantenartikels af dat het 's morgens om 6 uur moet zijn terwijl het om 11.30 uur gebeurt.

Minister Kris Peeters: Er is geen fout gemaakt, mijnheer Peumans. In de communicatie kunnen er verbeteringen komen, maar spreek niet over fouten. Ik zie niet in dat er fouten zijn gemaakt, tenzij u me zegt waar.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik lees in een persbericht dat de Vlaamse administratie maximaal drie dagen vooraf een smogperiode kan voorspellen. Twee dagen voor een smogalarm wordt een prealarmfase in werking gesteld en een dag later worden de media verwittigd. Ik vraag alleen op welke manier de media zijn verwittigd. Ik hoop dat dat uit de evaluatie naar voren komt zodat de toepassing van deze maatregel het milieu ten goede komt, niet meer of niet minder.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Paul Wille tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over economische problemen door toepassing van Vlarebo

De voorzitter: De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister, ik meen dat u een voorstan-

der bent van het principe van het vrije verkeer van goederen en diensten. Dat is overigens een heilig principe in Europa. We hebben er, denk ik, geen van beiden een probleem mee, maar ik wil niet spreken in uw naam. In een bepaalde sector bezitten de Nederlanders 80 percent van de markt, terwijl zeven à acht Vlaamse ondernemingen 20 percent in handen hebben. Op zich kan dat al evenmin een probleem zijn. Dan moeten we ons best doen om die markt terug te winnen. De Vlarebo-wetgeving zorgt echter voor problemen. De OVAM is de instelling die de deskundigen qua bodemsanering aanduidt. Het gaat over beschrijvend en oriënterend bodemonderzoek. Dat aanduiden gebeurt op basis van een strenge, rechtvaardige regeling, die nadien, bij de uitvoering, eigenlijk alleen op de Vlaamse ondernemingen wordt toegepast, en niet op de Nederlandse.

Het hele jaar door krijgen de Vlaamse ondernemingen telkens tests voorgelegd, wat in Nederland niet het geval is. Als men de richtlijnen van het compendium voor monsterneming en analyse, afgekort CMA, niet volgt, kan men tegen een vijfde van de kostprijs een rapport voorleggen dat door de OVAM wordt aanvaard. Het gevolg is dat over enkele maanden die overblijvende zeven à acht ondernemingen de hele markt zullen hebben verloren.

Hoe komt dat? U weet dat ik nog steeds een koele minnaar ben van de OVAM. Echte liefde is liefde vanaf het begin. De OVAM en ik hebben elkaar wel wat beter leren kennen. Welnu, die OVAM-administratie heeft ongetwijfeld kennis van dit probleem. Ze is op de hoogte gebracht van het probleem door die overblijvende ondernemingen. Er moet iets aan veranderen.

Ik heb twee voorstellen voor u. Ofwel zorgt men ervoor dat de Nederlandse ondernemingen op precies dezelfde wijze worden getest als de Vlaamse, ofwel hoeven ook de Vlaamse ondernemingen niet meer te worden getest aan de hand van de CMA-reglementering.

Deze zaak is actueel. Vandaag, op het ogenblik dat ik u deze vraag stel, krijgen vijftien mensen hun ontslagbrief vanwege dit feit. Bovendien werd eerlijk in de ondernemingsraad meegedeeld dat, indien er geen oplossing komt voor dit probleem, op het einde van dit jaar de hele, zeventig mensen tellende afdeling in gevaar zal komen.

Ik vraag u dus dat u eerst en vooral aan de OVAM zou vragen welke motieven aan de grondslag liggen van deze houding. Het probleem is haar immers bekend. Verder vraag ik dat u, als functioneel bevoegd minister, zou trachten die marktdistorsie – want zo noem ik dat – te verhelpen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mijnheer Wille, als er distorsies zijn, zal ik die meteen laten onderzoeken en desgevallend verhelpen. Naar aanleiding van uw vraag heb ik daartoe de opdracht gegeven.

Technisch gezien is het zo dat zowel de Nederlandse als de Vlaamse laboratoria volgens de ISO 17025-norm zouden moeten werken. Ze kunnen daarbij een beroep doen op verscheidene accreditatie-instellingen. Zo is er BELAC. Ook is er de RvA, de Raad voor Accreditatie, de Nederlandse tegenhanger van BELAC. Er is eveneens de VITO.

De OVAM heeft reeds het initiatief genomen om BELAC en de RvA beter op elkaar af te stemmen. U signaleert terecht dit probleem. Ik zal de nodige initiatieven nemen om ervoor te zorgen dat ook onze Vlaamse laboratoria voldoende correct worden behandeld.

De heer Paul Wille: Ik zal ten behoeve van de OVAM een dossier voorleggen waaruit blijkt hoe, met dezelfde opdracht en erkenning als deskundige, er sprake is van een vijfde van de prijs en een Nederlandse onderneming wel de kost kan verdienen, terwijl een Vlaamse onderneming dat niet kan.

Ik hoop dat dit euvel definitief zal worden verholpen.

Minister Kris Peeters: De OVAM zal uw woorden van daarstraks en deze laatste zeer appreciëren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de krachtlijnen van het nieuwe sociale huurbesluit en het nieuwe financieringssysteem voor sociale huurwoningen

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Dank u, mevrouw de voorzitter. Mijnheer de minister, gisteren kondigde u de krachtlijnen van het nieuwe socialehuurbesluit aan. Dit parlement is vragende partij om zowel van de financiering als van het socialehuurbesluit werk te maken. Maar tegelijkertijd waren we verrast met de aankondiging. Ik zou graag willen weten of dit in de regering zo besproken is zoals verkondigd.

U kondigde aan dat de huurprijs zal worden berekend in functie van de kwaliteit en het netto belastbaar inkomen. Is dit een definitieve beslissing? Als u dat verklaart en

we het zo kunnen lezen in de kranten, zullen mensen hierop rekenen. Een aantal zaken die u lanceert, kunnen we terugvinden in de wooncode zoals beslist eind vorig jaar, maar andere uitspraken die ik op de radio hoorde, riepen toch vragen op.

Zoals het toewijzingsreglement zal toekomen op het gemeentelijk niveau. U zei dat de gemeenten hun verantwoordelijkheid wel zullen kunnen nemen. Wie dat niet doet, zal daarvoor moeten boeten. Vanuit onze fractie willen wij gemeenten liever stimuleren en belonen als zij inspanningen doen voor socialewoningbouw. Het is belangrijk om de spreiding in Vlaanderen te realiseren. Er is een mogelijkheid om in het gemeentefonds openingen te creëren. Welke initiatieven gaat u nemen binnen het Gemeentefonds om gemeenten eventueel te belonen?

Bij deze aankondiging creëert u tegelijkertijd onduidelijkheid over de timing. Het kan niet de bedoeling zijn om lang te wachten met de invoering van het socialehuurbesluit en het financieringssysteem. Wij kunnen ons niet permitteren om in 2007 minder te bouwen dan in 2006. Vanuit de sector vang ik op dat men op dit ogenblik temporiseert, wat een normale reactie is. Nogal wat maatschappijen in Vlaanderen kunnen niet break-even draaien. Ze wachten tot ze weten met welk financieel systeem de Vlaamse Regering komt, om dan opnieuw dossiers in te dienen. De berichtgeving vandaag in de kranten komt niet overeen met de radioberichten. We moeten in elk geval de nodige voorzichtigheid aan de dag leggen. Het ene kan niet worden ingevoerd los van het andere. Het bouwritme mag niet verlagen want dat zou nefast zijn voor onze doelstellingen tegen 2009. Graag had ik van de minister de exacte timing gekend?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw Heeren, ik ben blij met uw vraag. Ik heb gisteren de pers bijeen geroepen en meteen gezegd dat dit onderhandelingsmaterie is. De onderhandelingen met de sector zijn intussen opgestart. U weet ook dat wat ik heb voorgesteld aan de pers, besproken is in de regering. Ik heb voor die tekst een mandaat gekregen om met de sector te gaan onderhandelen. Dat stond heel duidelijk in de persuitnodiging. Sommige media hebben dat opgenomen in de berichtgeving. Wat de hoofdlijnen betreft, denk ik ook dat we daar zullen uitkomen. Bij de redactie van deze teksten werd altijd officieus teruggekoppeld naar de sector: we werken niet vanuit het niets.

Vorige week werden in de commissie voor Wonen studies voorgesteld van het Kenniscentrum Duurzaam Woonbeleid, objectieve wetenschappers dus. Daaruit blijkt dat 93 percent van de Vlamingen tevreden is over zijn woonsituatie. Ik daag iedereen uit om een dergelij-

ke tevredenheidsscore voor zijn sector te kunnen presenteren. Eigenlijk bleek maar 2 percent niet tevreden te zijn.

Mevrouw Heeren, ik denk dat u samen met mij tevreden kunt zijn dat de sector socialehuisvesting er heel rooskleurig uitkwam. Het bleek dat in deze sector de prijskwaliteitverhouding het beste werd gerespecteerd en dat de mensen die er wonen zeer tevreden zijn en er met geen stokken nog weg te krijgen zijn. Het beeld erover is problematisch, maar we hebben wel degelijk te maken met heel tevreden huurders. Het grote probleem is dat er te weinig sociale woningen zijn. Vandaag in het rijke Vlaanderen leeft nog altijd zes procent van de mensen onder de armoedegrens en we beschikken maar over zes procent sociale woningen. Tijdens de laatste twee regeerperiodes – u weet dat – werden gigantische bedragen uitgetrokken om in de sociale huisvesting te investeren. Ik heb het nog eens laten narekenen. Het gaat inderdaad om gigantische bedragen. We zitten voor 2007 op een investeringsvolume dat vijf maal zo hoog ligt als in 1999. We doen dus zeker ons best. De minister van Huisvesting wordt daarin kamerbreed gesteund door het parlement, maar ook door zijn collega's. Daar ben ik heel blij mee.

Als ik op het terrein kom, zeggen de verantwoordelijken van de huisvestingsmaatschappijen mij dat ze de inspanningen waarderen, maar dat ze zelf moeten investeren voor een nieuw patrimonium. Ze stellen dat hun huurderspubliek meestal mensen zijn die moeten rondkomen met een vervangingsinkomen, werkloosheidsuitkeringen, invaliditeitsuitkeringen of pensioenen. Zij krijgen dus geen inkomsten meer. Ik heb hun boodschap meegenomen en in de tekst verwerkt.

Hoe kunnen we stimulansen en mogelijkheden creëren voor deze huisvestingsmaatschappijen? Dat is de basis van alles en de hefboom om dingen in beweging te laten komen, ook in de sector van de sociale huisvesting. We gaan werken met leningen op een termijn van 33 jaar met nul procent interest en eventuele tekorten zouden we binnen een genormeerd kader bijpassen. Dat is het antwoord dat ik tot de huisvestingsmaatschappijen richt. De eerste indruk die ik heb opgevangen, is dat dit hen als muziek in de oren klinkt.

Wat de lokale besturen betreft en het feit dat zij al dan niet hun verantwoordelijkheid opnemen, beaam ik dat er nog altijd gemeentebesturen zijn die op het terrein van de sociale huisvesting te weinig doen. Ik krijg dikwijls van de burgemeester of de schepen het volgende te horen: "Wij willen wel investeren in bijkomende sociale woningen, maar als er sociale woningen of appartementen zijn gebouwd, worden ze niet betrokken door de eigen woonbehoeftige mensen maar dikwijls door woonbehoeftigen uit naburige gemeenten." Het politieke draagvlak voor bijkomende sociale woningen ebt dus

weg. Ik antwoord daar op dat we over drie mogelijke toewijzingsstelsels beschikken. Er zijn de twee generieke stelsels die u kent, het eerst-komt-eerst-maalprincipe van het huidige socialehuurbesluit en een tweede systeem dat gehanteerd wordt door de socialeverhuurkantoren. Men werkt er op basis van punten, van woonbehoefte. Er is nu een derde weg gecreëerd in de teksten die we hebben ingediend. De gemeente kan een eigen toewijzingsstelsel opstellen dat op basis van een leefbaarheidsplan of doelgroepenplan door het departement RWO moet worden goedgekeurd. De toewijzingen van de sociale woningen gebeuren door de huisvestingsmaatschappij. Het gaat dus niet om een politieke politicienne maar elementen als lokale binding – mensen die in de gemeente wonen of er vroeger hebben gewoond of wier kinderen in de gemeente schoollopen – kunnen zwaarder doorwegen. Ook de investering in de bouw van sociale woningen kan meer specifiek worden gericht, ik denk bijvoorbeeld aan senioren of gezinnen met kinderen. Het moet echter altijd op basis van een leefbaarheidsplan gebeuren, het moet worden geobjectiveerd. Het mag nooit een veredeld eigen-volk-eerstverhaal worden. Er moet woonbehoefte zijn en in functie daarvan moet de gemeente erop inspelen.

Ik geloof zeer sterk dat het een probaat middel is om de gemeentebesturen die vandaag te weinig doen, eindelijk uit hun kot te lokken. Zij zullen immers met hun eigen woonbehoeftige burgers worden geconfronteerd. Nu kunnen ze nog rekenen op de dynamiek van naburige gemeenten. Als deze gemeenten eerst voor hun eigen burgers gaan zorgen, zullen ze worden aangesproken door woonbehoeftige burgers en kiezers uit hun eigen gemeente. Ik vind het normaal dat iedere gemeente investeert in sociale woningen. Iemand die stelt dat er in zijn gemeente weinig sociale huisvesting is en dat het te maken heeft met lokale autonomie, antwoord ik dat het om lokaal egoïsme gaat. Niemand kan vandaag stellen dat er geen lokale behoeften bestaan.

Mevrouw Heeren, ik heb enkele elementen aangegeven. Ik deel uw bekommernis over het Gemeentefonds. Laten we de parameter sociale huisvesting daarin zwaarder laten doorwegen, maar we moeten eerst het debat in onze eigen fracties voeren. Ik sta daarvoor open. Die parameter geldt voor 1 percent voor sociale appartementen. Dat is een correctiemechanisme in de richting van de steden. Ik wil dat ook doen voor sociale woonegelegenheden, woningen en appartementen. Het is altijd het debat tussen landelijk en stedelijk Vlaanderen. Het zijn communicerende vaten, als de een wat meer krijgt, krijgt de ander wat minder.

De bedoeling is om het kaderbesluit sociale huur begin juli 2007 in werking te laten treden. Het nieuwe financieersstelsel met daaraan gekoppeld de nieuwe huurprijsberekening treedt begin 2008 in werking. Dat is ook een

vraag van de sector. De huren worden opnieuw berekend voor een nieuw kalenderjaar. De sector ziet dat daarom liever starten bij het begin van een nieuw kalenderjaar.

Bestaat dan niet het risico dat we een standstill krijgen en dat de huisvestingsmaatschappijen hun rekening maken met het nieuwe systeem, dat in 2008 begint, en dat ze dan de handrem opzetten en projecten on hold zetten? Neen, want er zitten nog veel projecten in de pijplijn, dus gaan we nog een hele tijd bouwen.

En er is ook een gewestelijke sociale correctie. Als we het hebben over het genormeerde kostenkader, waarin we eventuele deficits willen bijfinancieren, speelt het element van de financiële lasten echt een rol. Daarin spelen ook eventuele aflossingen van kapitalen en intresten van leningen van lopende projecten die huisvestingsmaatschappijen hebben gebouwd, een rol. Het heeft geen enkel belang om te wachten want de kosten van nieuwe projecten worden in het kader van de gewestelijke sociale correctie toch mee opgenomen. De handrem opzetten heeft dus geen enkele zin.

De Vlaamse Regering geeft een duidelijk signaal dat we voluit gaan voor de sector van de sociale huisvesting. Ik ben minister van Wonen en ben dus bevoegd voor de drie sectoren. Het is een en-enverhaal. We zeggen het niet graag, maar laten we er nu eens fier over zijn dat drie op de vier Vlamingen eigenaar zijn van zijn of haar woning. We zijn daarmee wereldkampioen. Over een paar jaar zullen we op 80 tot 82 percent uitkomen. Dat is uniek in de wereld: acht op tien Vlamingen die kunnen zeggen dat ze miljonair zijn in oude Belgische franken.

Uit de studies blijkt ook dat 15 percent van de mensen altijd zal huren. Voor bepaalde mensen is eigendom onbereikbaar. Voor die mensen moeten we ook een beleid voeren inzake de privéhuurmarkt, de betaalbaarheid en betere kwaliteit. De regering heeft daarin een aantal mooie initiatieven genomen: het uitbreiden van de huursubsidies – een verdubbeling van de kredieten is een bescheiden maar belangrijke stap – en de renovatiepremie openstellen voor privéverhuurders via een SVK – dat kan nog beter in de toekomst.

We gaan vandaag voluit voor de sector van de sociale huisvesting, niet alleen door onze eigen investeringscapaciteiten vijf keer te verhogen tegenover 1999, maar ook door oog en oor te hebben voor onze partners op het terrein, de huisvestingsmaatschappijen en de gemeentebesturen. Daarmee helpen we de tweedeling in onze maatschappij bestrijden, we dringen die verder terug. Daar sta ik 100 percent achter en daar ga ik resoluut voor. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik doe geen afbreuk aan de resultaten van de studiedag van vorige week. Het is alleen een gekke manier van werken om in volle onderhandeling met de sector een persconfe-

rentie te organiseren waarin u de krachtlijnen geeft van het socialehuurbesluit. Wat me daarin bijzonder stoort, is hoe de berekening gebeurt. Ik krijg telefoons van mensen die vragen of en hoeveel hun huur zal opslaan. Ze lezen dat in de krant. U hebt dat blijkbaar verklaard.

U verklaart ook dat het criterium netto belastbaar inkomen gehanteerd wordt. U weet heel goed dat er volop over wordt gediscussieerd of het niet veel rechtvaardiger zou zijn om het effectieve inkomen als criterium te gebruiken.

Ik had een beetje een déjà-vugevoel, onder meer bij de renovatiepremie. U verkondigt dat nu alsof dat allemaal aanvaard is en beslist door de regering. Ik wil daarover geen ruzie stoken, maar het stoort ons. Dat is niet de correcte manier om dat te onderschrijven.

Ik dank u voor de opening naar het Gemeentefonds, maar voor alle duidelijkheid: de criteria van sociale appartementen gelden niet voor 1 percent, maar voor 3 percent binnen het criterium van de 15 percent.

Minister Marino Keulen: Ja, maar dat komt dan uit op 1 procent.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik hoop in ieder geval dat we daar de volgende maanden duidelijkheid over krijgen, ook over het financieringssysteem. We zijn daar bondgenoten in. Wij willen mee een stuk van de weg afleggen.

Maar u moet toch opletten met een te vroegtijdige communicatie. We hebben in december de basis vastgelegd. Daarover is toen gecommuniceerd. De Wooncode is aangepast. Laat ons nu ook de tijd om dat in goed overleg tot een goed resultaat te brengen.

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Gewoon een feitelijkheid: ik was de eerste die over de renovatiepremie gecommuniceerd heeft, nog voor minister Keulen daar iets over gezegd had.

Minister Marino Keulen: Kijk eens aan, zo collegiaal zijn wij.

Mevrouw Heeren, ik zal u heel eerlijk zeggen waarom ik die communicatie gedaan heb. Om te beginnen heb ik heel duidelijk gezegd dat we bezig waren met de onderhandelingen. De journalisten hebben dat gehoord en dat stond ook zo in de uitnodiging. Enkel en alleen hebben dat opgenomen in hun berichtgeving.

Waarom dan die communicatie? Uiteindelijk worden die teksten gelekt en krijgen wij op ons kabinet een

heleboel telefoontjes. Dat blijkt dan allemaal gekapt stro te zijn, omdat iedereen natuurlijk lekt in functie van zijn eigen pijnpunt of probleem. Dat moet je dan allemaal uitleggen en kaderen. Het is makkelijker om een verwijt te maken dan om het te weerleggen. Het is een complexe en technische materie. Iedereen vindt dan dat we veel tijd nodig hebben om het uitgelegd te krijgen.

We zijn daarom gestopt met noodcommunicatie. We hebben gewoon de teksten waarover onderhandeld wordt, beschikbaar gesteld. Zo ziet men tenminste het bredere kader: we hebben oog voor de noden van de maatschappijen, we wijzen de gemeenten op hun verantwoordelijkheid, we stimuleren de gemeenten en we proberen iets te doen voor de zwaksten in de samenleving. Het is immers precies in de huisvesting dat de zwaksten in de samenleving zichtbaar worden. Of mensen arm of rijk zijn, zie je vaak niet aan de kledij of wat men eet. Bij de huisvesting vallen de maskers af en komen de reële nood en armoede aan de oppervlakte.

We proberen hier precies voor die zwaksten iets te doen: mensen met een invaliditeitsuitkering, mensen met een klein pensioen, mensen met een werkloosheidsuitkering, alleenstaande moeders. Daar moeten we nu verder in gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen'

– 890 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 6

Bespreking

De voorzitter: De heer Van Rompuy, verslaggever, heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de voorzitter, beste collega's, wij hebben een kleine fractie en kunnen daarvoor niet in alle commissies bij elke bespreking aanwezig zijn. Desalniettemin hebben wij het voorstel van resolutie grondig doorgenomen en naar waarde geschat. Wij hebben een klein amendement voorbereid dat ik hier kort zal toelichten.

Wij vinden dit een zeer goed voorstel van resolutie. Steeds meer economen zijn het erover eens dat de manier waarop de gangbare modellen de gezondheid van de

economie van een land trachten in te schatten, namelijk via de evolutie van het bruto nationaal product of het bruto binnenlands product, ontoereikend is. Het BNP telt in zekere zin alleen de formele activiteiten op zonder een waardering te geven voor en een onderscheid te maken tussen positieve en negatieve activiteiten vanuit sociaal, gezondheids- of milieuperspectief. Ik illustreer dit met een aantal voorbeelden.

Als ik de tuin van mijn buurman onderhoud en hij betaalt mij daarvoor en hij onderhoudt mijn tuin waarvoor ik hem betaal, dan is er economische groei. Dan is er een meerwaarde op financieel vlak en gaat het BNP vooruit, hoewel er geen wezenlijke meerwaarde is gecreëerd inzake prestaties. Wanneer er meer verkeersongevallen plaatsvinden en er dus meer verkeersdoden vallen, dan rijden er meer ambulances en hebben de begrafenisondernemers meer werk en is er dus meer economische activiteit. De vraag is echter of dat iets bijbrengt aan de samenleving in haar geheel.

Wanneer er een grote olieramp plaatsvindt op zee en er moeten grote opruimoperaties gebeuren, dan zal dat ook economische activiteit genereren en de economische groei bevorderen. Of we daar nu ook beter van worden, is natuurlijk een andere vraag.

Om de sociale staat te meten van een land of een regio, zijn de traditionele meetmethodes niet echt geschikt. Er is nu wel de Index of Sustainable Economic Welfare, de index voor duurzame economische welvaart die al deze verschillende activiteiten naar waarde schat. Het gaat dan om de bijdrage van deze activiteiten op sociaal, economisch en ecologisch vlak voor onze samenleving. We stellen vast dat de constant toenemende economische groei niet steeds leidt tot meer geluk en welzijn. We hebben dan ook een andere meetlat nodig om onze welvaart en ons welzijn te meten. Vandaar dat onze fractie voorstelt een klein amendement op te nemen bij dit voorstel van resolutie. Daarbij zou onder de coördinatie van de studiedienst van de Vlaamse Regering, de evolutie van deze index voor duurzame economische welvaart als indicator worden opgenomen in het tweejaarlijkse rapport dat de indieners van het voorstel van resolutie hebben voorgesteld. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: De laatste jaren heeft Vlaanderen een inhaaloperatie gedaan inzake het ter beschikking stellen van statistisch materiaal. Niemand kan ontkennen dat de kwaliteit enorm is toegenomen. Ik denk dan aan de publicatie van de VRIND-indicatoren. Dat statistisch materiaal wordt ter beschikking gesteld zonder dat daar een diepgaande analyse over gebeurt.

Er zijn ook heel wat domeinspecifieke rapporten zoals het SERA-rapport over sociaal-economische thema's en het MIRA-rapport. Verder is er ook de duurzaamheidsmonitor die de volgende maanden wordt opgestart. Ik denk dat dit een antwoord is op de bemerking van de heer Glorieux.

Met dit voorstel van resolutie willen we de lat een beetje hoger leggen en statistisch materiaal ter beschikking stellen over een aantal sociale en maatschappelijke thema's. Bovendien willen we met dat statistisch materiaal iets degelijks doen. Vandaar het voorstel om tweejaarlijks een sociale staat van Vlaanderen op te maken over thema's als wonen, cultuur- en sportparticipatie, criminaliteit, demografische ontwikkeling. De studiedienst kan daarin een overkoepelende rol spelen en stimulansen geven aan de verschillende beleidssteunpunten.

Op die manier kunnen we ook hier af en toe een meer gestoffeerd parlementair debat voeren naar aanleiding van de publicatie van dergelijke rapporten.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik moet u zeggen dat, toen we dit voorstel voor de eerste keer hebben bekeken, we eigenlijk van oordeel waren dat het weinigzeggend was. In de tekst wordt gevraagd dat onder coördinatie van de Studiedienst van de Vlaamse Regering een tweejaarlijks rapport over 'de sociale staat van Vlaanderen' wordt bezorgd aan het Vlaams Parlement. We weten niet wat dat betekent.

Dat is ook enigszins tot uiting gekomen bij de bespreking in de commissie. We hebben toen een consensus bereikt. Minister-president Leterme, die hiervoor bevoegd is, zou hierover worden bevraagd. We zouden nagaan wat mogelijk was. We weten dat er op verschillende vlakken en over verschillende sectoren statistische gegevens voorhanden zijn. Het klopt dat er de afgelopen jaren beterschap is op dat gebied.

We vinden niet alleen dat er nog zwarte punten zijn betreffende de gegevens. Iedereen was het er bovendien over eens dat het grote probleem het ontbreken van enige analyse was om niet alleen op basis van de cijfers, maar ook van die analyse een beleid te ontwikkelen.

Minister-president Leterme heeft de zaken dan uiteen gezet in de commissie. Hij was vrij positief over dit op het eerste gezicht nogal troebele voorstel. Hij heeft toegezegd dat onder leiding van de studiedienst zouden worden overgegaan tot een soort sociale staat van Vlaanderen. Het rapport zou dit jaar nog niet worden voorgelegd. Het zou tweejaarlijks worden voorgesteld. Ook VRIND zou blijven bestaan. Er zou van start worden gegaan in 2008. Vanaf 2010 zou een en ander op

kruissnelheid zijn en zou er ook een definitieve vorm aan worden gegeven.

We kunnen ons daar in vinden. Na de belofte van minister-president Leterme hebben we de zaak goed overwogen. Hij zei ook akkoord te gaan met het oprichten van een gemengde werkgroep, waarin het parlement eveneens vertegenwoordigd zou zijn. Die werkgroep zou verder over het concept discussiëren nog voor die 'sociale staat' wordt gepubliceerd. Het is natuurlijk mogelijk om daarover een debat te voeren in het Vlaams Parlement. Er zou ook voor worden gezorgd dat er voldoende middelen zijn.

In eerste instantie hadden we ons nog onthouden in de commissie. Nu hebben we besloten om dit voorstel van resolutie, dat op het eerste zicht nogal algemeen en vaag is, toch te steunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemming over het amendement en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERSLAG over het verzoekschrift over huurders van een sociale woning die een inkomen hebben dat hoger ligt dan het toegelaten bedrag – 1110 (2006-2007) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen.

Mevrouw Guns, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mevrouw de voorzitter, ik zal zeer kort zijn. Een verzoeker vroeg dat mensen met een hoger dan het toegelaten inkomen om een sociale woning te huren de woning opnieuw vrij zouden geven. Het verzoek werd niet ingewilligd door de commissie.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERSLAG over het verzoekschrift over het verhogen van de inkomensgrenzen voor kandidaat-huurders van een sociale woning – 1111 (2006-2007) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen.

Mevrouw Dominique Guns, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mevrouw de voorzitter, de verzoeker vroeg om de inkomensgrens te verhogen om kandidaat-huurder van een sociale woning te kunnen zijn. Aangezien de regering en het parlement dit in een recent verleden al hebben verhoogd, is de commissie daar ook niet op ingegaan.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen' – 890 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 6

Stemming over het amendement

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de stemming over het amendement van de dames Vogels en Dua en de heren Tavernier, Stassen, Glorieux en Daems op het voorstel van resolutie van de heer Van den Heuvel, mevrouw Gennez en de heer Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen'.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
70 leden hebben ja geantwoord;
40 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
43 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het geamendeerde voorstel van resolutie.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Wij vragen een tweede lezing in commissie, voorzitter.

De voorzitter: Wij gaan dat volgende week op de agenda plaatsen.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eloi Glorieux tot besluit van de op 1 maart 2007 door de heer Eloi Glorieux in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de minister inzake militair-wetenschappelijk onderzoek – 1126 (2006-2007) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de voorzitter, collega's, in 1999 werd, op initiatief van toenmalig Vlaams minister-president Van den Brande, een richtlijn uitgevaardigd die aan het IWT, het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie, oplegde geen projecten van wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling te steunen als die een affiniteit met de militaire sector hebben. Wij zijn ervan overtuigd dat al wie de ambitie heeft om een vredeseconomie in Vlaanderen uit te bouwen, niet anders kan dan het initiatief van toenmalig minister-president Van den Brande toe te juichen. Maar we stelden tot onze verbijstering vast dat huidig minister van Economie Moerman recent te kennen gaf dat die regel volgens haar dringend zou moeten worden versoepeld.

Ik ben ervan overtuigd dat defensiemarkten traditiegetrouw hun voortrekkersrol op het vlak van technologische innovatie vooral vervullen dankzij participatie, risicodeling of financiering door de overheid. Het is

inderdaad de overheid die hier voor een deel sturing geeft. Dan komt het erop aan om te kiezen: willen wij in Vlaanderen een vredeseconomie uitbouwen of willen wij een economie uitbouwen die ook de ontwikkeling van een defensiegerelateerde industrie van wapens mogelijk maakt.

Ik ben er volledig van overtuigd dat de uitbouw van een vredeseconomie, waarbij innovatie en technologische ontwikkeling rechtstreeks en prioritair gefocust worden op de ontwikkeling van goederen en technologieën die rechtstreeks bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van de civiele samenleving, een grotere economische, sociale en ecologische meerwaarde voor Vlaanderen opleveren dan de uitbouw van een militair-industrieel-wetenschappelijk complex.

Ook het Vlaams Vredesinstituut van ons Vlaams Parlement is die mening toegedaan. Collega's, daarom vragen wij in onze motie aan de regering dat zij het advies van het Vlaams Vredesinstituut van 26 februari 2007 over overheidssteun aan militaire projecten in Vlaanderen zou uitvoeren, zodat er geen publieke middelen zouden worden aangewend om initiatieven met defensiegerelateerde finaliteit te ondersteunen, noch financieel, noch door inzet van dienstverlening, personeel of infrastructuur.

In tweede instantie vragen we aan de Vlaamse Regering om systematisch een clause die de geest van de IWT-richtlijn van 1999 uitbreidt naar alle vormen van overheidssteun, op te nemen in alle relevante decreten, uitvoeringsbesluiten, samenwerkings- en beheersovereenkomsten en opdrachten van de Vlaamse overheid. Van daar dat we alle fracties die de uitbouw van een Vlaamse vredeseconomie belangrijk vinden, vragen om onze met redenen omklede motie te steunen.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, minister Moerman heeft in de commissie gezegd dat ze in Knack inderdaad geopperd heeft dat er argumenten bestaan voor een versoepeling van de IWT-richtlijn. Daarmee gaf ze te kennen dat ze de bewuste richtlijn eigenlijk wil versoepelen. Daar zullen wellicht economische argumenten voor te vinden zijn. Wij vinden het bepaald verontrustend dat onderzoeksprojecten die een mogelijke militaire toepassing hebben, zouden worden gebanaliseerd tot louter economische dossiers. Dat kan wat ons betreft niet met overheidsmiddelen en niet met belastingsgeld.

De minister heeft in de commissie verder gezegd dat haar opmerking in verband met de IWT-richtlijn moet worden gelezen als iets dat nog niet binnen de regering is besproken. Namens sp.a-spirit wil ik duidelijk stellen dat ze verder geen plannen moet maken om met een versoepeling naar de regering te trekken. Om dat signaal kracht bij te zetten, zullen de heer De Loor en ikzelf als

commissarissen in de subcommissie voor Wapenhandel ons onthouden.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb destijds inderdaad een dergelijke IWT-richtlijn weloverwogen uitgebracht. Ik blijf daar volledig achterstaan. Het was een signaal om aan te geven dat er op vlak van onderzoek en ontwikkeling de nodige ondersteuning moet zijn. Ik pleit er al jaren voor om ten volle voor de 3 percent te gaan, overheid en privé samen. Er moet ook een code worden aanvaard waarbij strikt en uitsluitend militaire doelstellingen niet door een overheid kunnen worden gesubsidiëerd. Ik blijf die mening trouw.

De met redenen omklede motie van de heer Glorieux gaat echter veel verder. In het eerste onderdeel wordt de mogelijkheid geopperd naar elke vorm van 'double use'. In het tweede onderdeel geeft hij aan dat een dergelijke regel voor alle soorten instellingen zou moeten gelden. Consequent met mezelf blijf ik bij de richtlijn van 1999, maar even consequent kan ik de met redenen omklede motie niet goedkeuren omdat ze op de twee onderdelen veel verder gaat.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de voorzitter, onze fractie is het met minister Moerman eens als stelt dat er valabele argumenten bestaan voor een versoepeling van de zogenaamde richtlijn-Van den Brande. Het Vlaams Belang wenst niet de afschaffing van deze richtlijn. De zeer strenge en zeer strikt genomen IWT-richtlijn die in 1999 door de Vlaamse Regering werd uitgevaardigd, leidt er echter toe dat bijna alle vormen van steun worden uitgesloten waardoor Vlaamse technologiebedrijven veel contracten en dus potentiële werkgelegenheid dreigen mis te lopen. De tewerkstelling in de betrokken industrieën hangt af van de mogelijkheden tot volgehouden innovatie en groei. Daarom vragen we dat de Vlaamse Regering de nodige verfijning zou aanbrengen aan de IWT-richtlijn zodat de economische ontwikkeling, het onderzoek, de innovatie en de tewerkstelling in deze sector kunnen worden gegarandeerd. Misschien kan Open Vld haar minister nu wel steunen, want tijdens de interpellatie van de heer Glorieux in de subcommissie voor Wapenhandel over de uitspraken van minister Moerman zwegen de leden van Open Vld als vermoord.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik heb nog overlegd met oud-minister-president Van den Brande over hoe we zijn richtlijn zouden kunnen kwalificeren. Laten we het erover eens zijn dat hij zeer goede zaken heeft gedaan,

maar ook gewoon goede, en die richtlijn behoort niet tot de reeks van zeer goede. Sommigen van ons voelen sympathie voor de motie van de heer Glorieux. De N-VA zal ze evenwel niet goedkeuren. Ik zal me alleszins onthouden. Ik kan me terugvinden in de argumenten die de heer Roegiers namens spirit heeft verwoord.

Ik denk dat we een voorbeeldfunctie inzake wapenhandel moeten vervullen. Het pacifistische Vlaanderen is daaraan erg gevoelig. We hebben het Vredesinstituut opgericht, en die instelling houdt ons zeer goed op de hoogte als er iets dreigt mis te lopen. Dit is alleszins een dossier waarin we bijzonder behoedzaam zullen moeten optreden.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Het spreekt voor onze fractie voor zich dat minister Moerman een belangrijk debat heeft geopend. Zowel tewerkstelling als innovatie en ook allerlei mogelijkheden zullen met mekaar moeten worden verzoend worden. We vinden het iets te gemakkelijk om dat in een met redenen omklede motie af te handelen. We zullen beide moties dan ook verwerpen.

De voorzitter: De stemming begint.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
5 leden hebben ja geantwoord;
97 leden hebben neen geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Pieter Huybrechts en Roland Van Goethem tot besluit van de op 1 maart 2007 door de heer Eloi Glorieux in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de uitspraken van de minister inzake militair-wetenschappelijk onderzoek – 1122 (2006-2007) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
86 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 21 maart 2007 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.47 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Sven Gatz, Caroline Genez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Steven Vanackere, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandebossche, Luc Van den Brande, Joris Vandembroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, , Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Thieu Boutsen, Gerda Van Steenberge: gezondheidsredenen;

Jaak Gabriels, Elke Roex: buitenslands;

Jos Stassen: ambtsverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Jan Verfaillie.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Jans, Patrick Janssens, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Jan

Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Steven Vanackere, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Gilbert Bossuyt, Agnes Bruyninckx, Bart Caron, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Herman De Reuse, Else De Wachter, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Flor Koninckx, Jacky Maes, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Els Robeyns, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaeve, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Dany Vandenbossche, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jef Tavernier, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Stefaan De Clerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Jos Bex, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Else De Wachter, Michèle Hostekint, Flor Koninckx, Jan Loones, Jan Roegiers, Anissa Tamsamani, Christian Van Eyken, Joris Vandenbroucke

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix

Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, John Vrancken, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille
